

Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v. v. i.

JERUZALÉMSKÁ 1283/9
110 00 PRAHA 1 – NOVÉ MĚSTO
ČESKÁ REPUBLIKA

ANALÝZA SMRTELNÉ PRACOVNÍ ÚRAZOVOSTI V ČR V ROCE 2023

Anotace

Zpráva se zabývá ukazateli smrtelných pracovních úrazů zaznamenaných v České republice v roce 2023 a dále jejich vývojem od roku 2014. Zabývá se rozdělením a vývojem ukazatelů podle regionů a odvětví. Uvádí charakteristiku smrtelných pracovních úrazů, k nimž došlo v roce 2023, vyjádřenou příčinami a okolnostmi, nehodami a zdroji nehod. Dále uvádí druh zaměstnání, činnost, úkon a případnou indispozici zraněných zaměstnanců v okamžiku úrazu, a také právní předpisy porušené v přímé souvislosti se smrtelnými pracovními úrazy. Součástí zprávy je tabulková část s přehledy s pětiletými a desetiletými časovými řadami ukazatelů pracovní úrazovosti a okolnostmi pracovních úrazů komentovaných ve zprávě.

Klíčová slova

Úrazy pracovní, úrazy smrtelné, Česká republika, analýza úrazů, řady časové, zdroje, nehody, příčiny, druh zranění, čas, činnost ekonomická, území, forma právní, předpisy bezpečnostní.

Seznam zkratk

ČBÚ – Český báňský úřad

ČSÚ – Český statistický úřad

SÚIP – Státní úřad inspekce práce

VÚBP – Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v. v. i.

NemÚr – Pracovní neschopnost pro nemoc a úraz v ČR za rok 2011 a předcházející

BOZP – bezpečnost a ochrana zdraví při práci

OBÚ – obvodní báňský úřad

OIP – oblastní inspektorát práce

OOPP – osobní ochranné pracovní prostředky

OKEČ – odvětvová klasifikace ekonomických činností

CZ-NACE – klasifikace ekonomických činností

NH – národní hospodářství

Úvod.....	4
1 Ukazatele smrtelné pracovní úrazovosti v ČR	5
1.1. Hodnoty ukazatelů smrtelných pracovních úrazů v ČR v roce 2023.....	5
1.2. Vývoj smrtelné pracovní úrazovosti v ČR.....	6
2 Smrtelná pracovní úrazovost v krajích.....	9
2.1. Smrtelná pracovní úrazovost v krajích v roce 2023.....	9
2.2. Vývoj smrtelné pracovní úrazovosti v krajích.....	9
3 Smrtelná pracovní úrazovost v odvětvích	12
3.1. Smrtelná pracovní úrazovost v odvětvích v roce 2023	12
3.2. Vývoj ukazatelů smrtelné pracovní úrazovosti v odvětvích.....	14
4 Smrtelná pracovní úrazovost podle právní formy podniku v roce 2023	16
5 Charakteristika smrtelných pracovních úrazů	17
5.1. Nehody	17
5.2. Zdroje nehod.....	20
5.3. Zdroje úrazů.....	21
5.4. Příčiny úrazů.....	23
5.5. Způsoby a druhy zranění, indispozice, pracovní neschopnost.....	24
6 Porušené předpisy	27
6.1. Zákoník práce a silniční zákon.....	27
6.2. Prováděcí a interní předpisy, další zákony	29
7 Zaměstnání a věk zraněných.....	30
8 Odvětví podniků, činnosti a úkon.....	31
9 Měsíc a hodina úrazu	34
10 Závěr	36
Použité zdroje dat.....	38
Tabulková část.....	38

Úvod

Počet smrtelných pracovních úrazů v roce 2023 zaznamenal pokles o 9 případů proti roku předcházejícímu a dosáhl celkového počtu 78 případů. Rozdílný byl i počet událostí (75) než v roce 2022 (86). Rozložení do odvětví se značně lišilo. Zatímco Stavebnictví (F.) vykazalo o 10 případů více, naopak odvětví Velkoobchod, maloobchod, opravy motorových vozidel (G.) o 8 méně a Zemědělství, lesnictví a rybářství (A.) o 7 méně. Zpracovatelský průmysl (C.) vykázal případů pouze 13 a v odvětví Zásobování vodou; činnost s odpady (E.) došlo ke značnému poklesu počtu případů na pouhý 1, jako v roce 2017.

V prvních deseti letech existence České republiky (1993–2002) tento počet činil 200–296 případů za rok (průměrně 250). V dalších čtrnácti letech (2003–2016) se již počet dostal pod hranici 200 případů a činil 103–199 případů za rok (průměrně 142). V roce 2017 se tak poprvé v historii dostal počet pod hranici 100 případů za rok a v roce 2019 se tento rekord zopakoval se shodným počtem případů (94). V letech 2021 a 2022 tento pokles dále pokračoval (87 případů) a v roce 2023 bylo zaznamenáno historické minimum, a to již jenom 78 případů. Průměrný počet případů za posledních pět let činil 90.

Největší podíl na smrtelných pracovních úrazech v roce 2023 měly již tradičně dopravní nehody na pozemních komunikacích (silnice, kolejiště). Při 27 událostech se smrtelně zranilo 28 zaměstnanců. Z toho se 6 případů událo v železniční dopravě, u všech šlo o sražení chodce vlakem nebo vagonem. V roce 2016 došlo k meziročnímu snížení počtu usmrčených osob při dopravních nehodách na pozemních komunikacích v ČR na 611 osob (tj. o 127 osob). Tento trend pak pokračoval dále. Další velký pokles byl evidován v roce 2020 na 518 osob, tj. o 100 osob. V roce 2021 bylo evidováno osob 532, v roce 2022 pak 528 osob. Rok 2023 uvádí zatím předběžný údaj, odhadem 530 zemřelých osob, z toho 455 osob zemřelých v den nehody.

Pozemní vozidla a ostatní dopravní prostředky se jako zdroje úrazu podílely na vzniku pracovních úrazů s pracovní neschopností nad tři dny jen 3,1 %, na závažných již 14,6 % a na smrtelných dokonce 39,0 %. Znamená to, že **čím byly v pracovní úrazovosti škody na zdraví vážnější, tím se na tom více podílely dopravní nehody.** Z policejních statistik vyplývá, že pozemní komunikace v ČR jsou stále nebezpečný prostor, jeden z nejhorších v Evropě. Nejvíce smrtelných pracovních úrazů při autonehodách se událo v odvětví Doprava a skladování (H.), a to 11.

Dalším velmi častým druhem nehody byly pády osob (z výšky, do hloubky, ze střechy apod.) a také **pády na osobu** (předmětu, břemene, stroje a stromu). **Tyto případy dohromady se na počtu smrtelných pracovních úrazů podílely 36 % (28 případů).**

Smrtelné pracovní úrazy byly rozloženy téměř do všech odvětví a v rámci odvětví jejich vznik často souvisel především s prováděnými **činnostmi**, které zase souvisely se **zaměstnáním** zraněného zaměstnance (CZ-ISCO). Nelze se proto omezit jen na rozdělení případů podle odvětví podniků (CZ-NACE), ale i na odvětví událostí, které se často liší, dále na činnosti a zaměstnání zraněného zaměstnance.

Nejčastější příčinou u zaměstnance bylo používání nebezpečných postupů a způsobů práce, včetně jednání bez oprávnění, proti zákazu a prodlévání v nebezpečném prostoru, celkem v 9 případech. U zaměstnavatele to byla nesprávná organizace práce, neinformovanost mezi zaměstnavateli (17 případů).

Byly zaznamenány 3 události, při nichž zemřeli vždy dva zaměstnanci (autonehoda, udušení a vražda). V roce 2016 nebyl zaznamenán hromadný případ žádný. **Ženy utrpěly čtyři smrtelné pracovní úrazy, z toho při autonehodě dva.** Také byl zaznamenán po mnoha letech jeden případ mladistvého zaměstnance, a to pád (14 m) ze střechy do nezakrytého stavebního otvoru pro světlík, protože se odepnul z jisticího lana.

1 Ukazatele smrtelné pracovní úrazovosti v ČR

Analýza smrtelných pracovních úrazů, k nimž došlo v České republice v roce 2023, vychází ze souboru dat uložených v databázi smrtelných pracovních úrazů, kterou udržuje Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v. v. i. (VÚBP). Ke stanovení relativních ukazatelů byly použity údaje ze Statistiky dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz Českého statistického úřadu, získané zpracováním dat z administrativního zdroje informačního systému ČSSZ (počet pojištěnců).

Základními ukazateli smrtelné pracovní úrazovosti jsou: počet nově hlášených případů smrtelných pracovních úrazů v daném roce a četnost smrtelných pracovních úrazů vyjádřená počtem smrtelných pracovních úrazů na 10 000 pojištěnců.

1.1. Hodnoty ukazatelů smrtelných pracovních úrazů v ČR v roce 2023

V roce 2023 bylo v informačních systémech Státního úřadu inspekce práce (SÚIP) a Českého báňského úřadu (ČBÚ) zaznamenáno celkem 78 případů, převážně smrtelných pracovních úrazů. Tyto případy již nepodléhají statistickému zjišťování, kromě smrtelných pracovních úrazů ČR obsahují i smrtelné pracovní úrazy jiných států (podle místa pojištění), k nimž došlo na území ČR. Také mohou zahrnovat úmrtí na pracovišti, nepracovní úrazy apod., které nejsou odškodňovány (tabulka č. 1). Z toho bylo zaznamenáno:

- 75 případů v podnicích podléhajících doзору systému SÚIP, které byly hlášeny¹ oblastním inspektorátům práce (OIP).
- 3 případy v podnicích podléhajících doзору systému ČBÚ, které by byly hlášeny obvodním báňským úřadům (OBÚ).

Počet takto evidovaných smrtelných pracovních úrazů v informačním systému VÚBP tedy v roce 2023 činil:

- **celkem:** 78 případů; počet poklesl proti roku předcházejícímu,
- **ženy:** 4 případy (tj. 5,2 %); průměrná hodnota za posledních 10 let je 5 případů,
- **mladiství:** jeden smrtelný pracovní úraz, předchodí takový případ byl zaznamenán v roce 2017 a 1998.

Četnost smrtelných pracovních úrazů na 10 000 pojištěnců činila 0,16. Podíl případů na celkovém počtu pracovních úrazů s pracovní neschopností zaznamenal hodnotu 0,18 %.

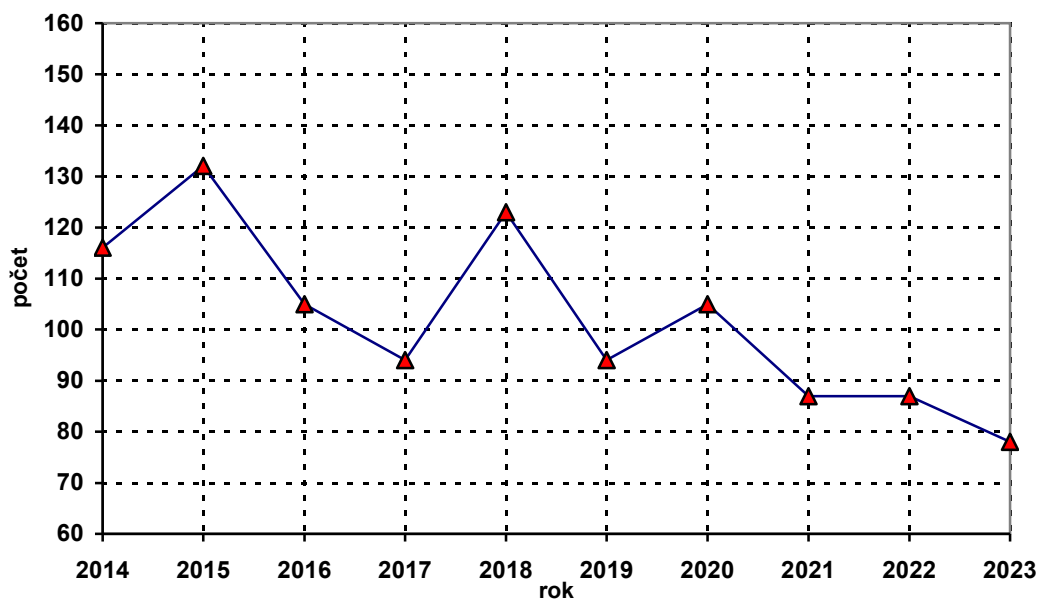
---

¹ Nařízení vlády č. 201/2010 Sb., kterým se stanoví způsob evidence, hlášení a zasílání záznamu o úrazu, vzor záznamu o úrazu a okruh orgánů a institucí, kterým se ohlašuje pracovní úraz a zasílá záznam o úrazu.

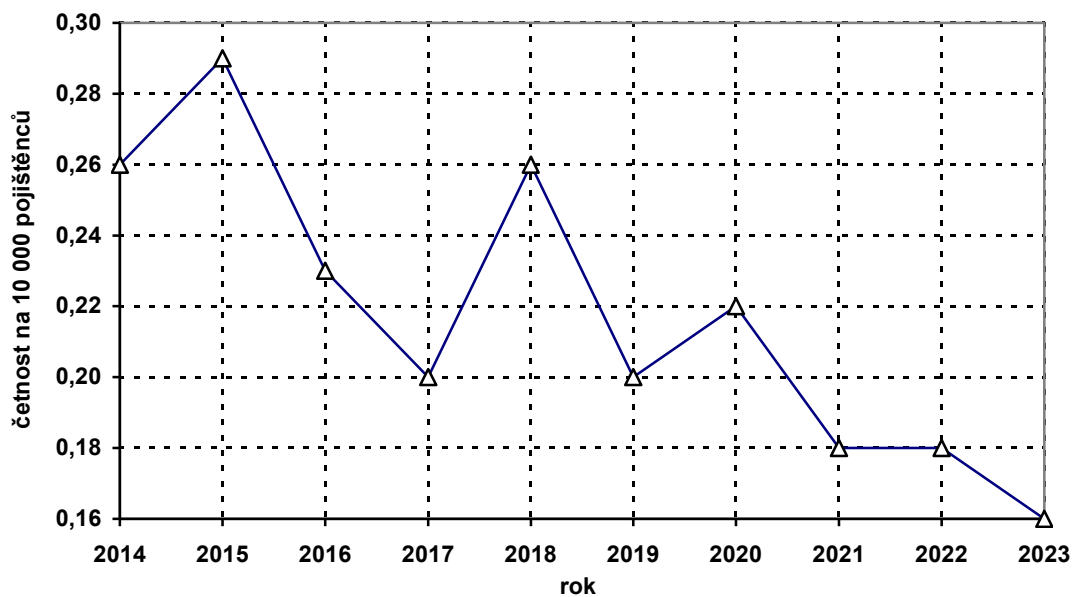
1.2. Vývoj smrtelné pracovní úrazovosti v ČR

Vývoj smrtelné pracovní úrazovosti za poslední období je dokumentován časovými řadami základních ukazatelů za posledních deset let, počínaje rokem 2014. Vývoj počtu smrtelných pracovních úrazů je znázorněn v grafu č. 1.1, vývoj četnosti smrtelných pracovních úrazů na 10 000 pojištěnců je znázorněn v grafu č. 1.2. Konkrétní hodnoty ukazatelů jsou uvedeny v tabulkové části (tab. č. 1).

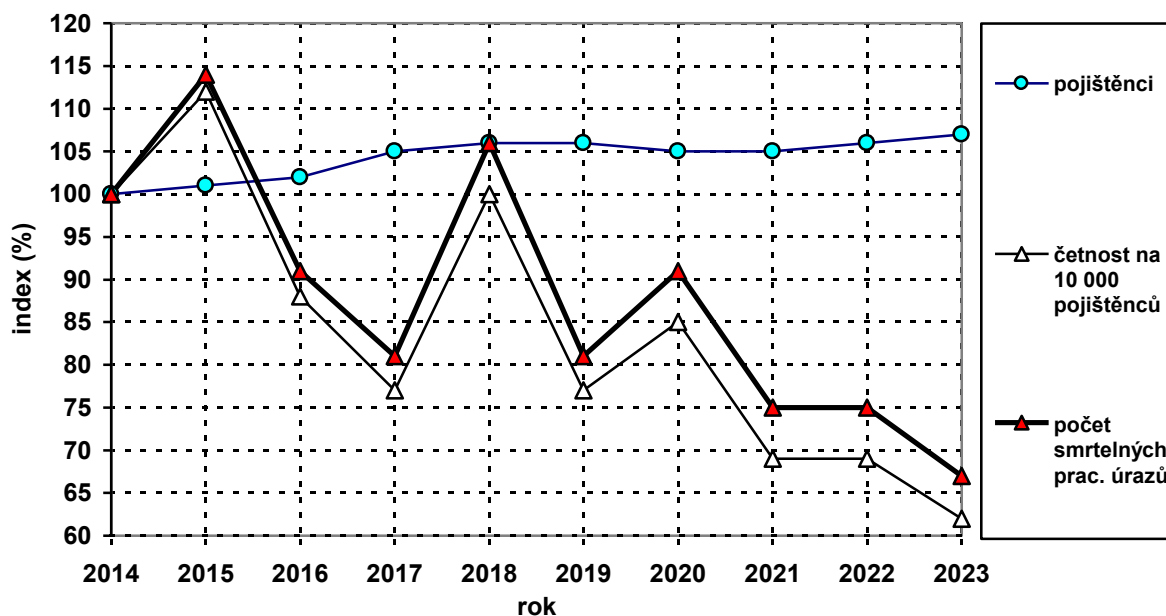
Graf č. 1.1 Smrtelné pracovní úrazy

Graf č. 1.2 Četnost smrtelných pracovních úrazů

Graf č. 1.3 Bazické indexy ukazatelů smrtelných pracovních úrazů

V letech 2014 a 2015 byl zaznamenán nárůst až na 132 případů a v letech 2016 a 2017 naopak pokles počtu až na 94 případů. V roce 2018 počet i četnost opět znatelně stouply. V roce 2019 se hodnoty ukazatelů vrátily na hodnoty roku 2017 a v roce 2020 byl evidován stejný počet případů jako v roce 2016 (105). V roce 2021 a 2022 došlo k poklesu obou ukazatelů na 87 případů. Tento pokles pokračoval dále i v roce 2023 až na historické minimum 78 případů. Graf č. 1.3 zobrazuje srovnání časových řad bazických indexů těchto ukazatelů, kde bazickými hodnotami jsou hodnoty v roce 2014. Na dlouhodobém poklesu smrtelné pracovní úrazovosti se nejvíce podílely změny v organizační struktuře národního hospodářství, odstraňování rizikových prací a jejich nahrazování automatizací a mechanizací. Projevuje se vliv zlepšujícího se způsobu prevence a řízení BOZP v ČR.

Graf č. 1.4 zobrazuje strukturu smrtelných pracovních úrazů v ČR v letech 2014–2023. Celkový počet smrtelných pracovních úrazů je rozčleněn do tří skupin úrazů znázorněných třemi samostatnými křivkami vývoje. Jsou to jednak smrtelné pracovní úrazy, ke kterým došlo při dopravních nehodách na pozemních komunikacích (nikoli samotných vlaků a sražení chodce vlakem), dále případy hlášené SÚIP, kromě případů, k nimž došlo při těchto dopravních nehodách, a dále případy hlášené ČBÚ, k nimž došlo při hornické činnosti nebo činnosti podléhající vrchnímu dozoru ČBÚ.

Dopravní policie zaznamenala v letech 2014 a 2015 nárůst počtu usmrcených osob při dopravních nehodách na pozemních komunikacích, a to až na 738 osob. Počet smrtelných pracovních úrazů při těchto dopravních nehodách také stoupl (na 46), což je odrazem dopravní úmrtnosti v ČR obecně. K poklesu došlo v letech 2016 a 2017 až na 577 osob. V roce 2018 počet stoupl na 656 osob. V letech 2019–2022 pokles pokračoval až na 518 usmrcených osob v roce 2020 a 528 v roce 2022. V roce 2023 odhadujeme 530 osob. Bohužel touto bilancí se ČR nemůže chlubit, neboť se na mezinárodním žebříčku nachází stále na jedné ze spodních příček v pořadí zemí EU, podle počtu usmrcených osob na milion obyvatel. Na prvních příčkách jsou dlouhodobě Švédsko, Norsko, Dánsko a Švýcarsko s polovičními hodnotami než ČR. Naopak Rumunsko a Bulharsko jsou na opačném konci žebříčku.

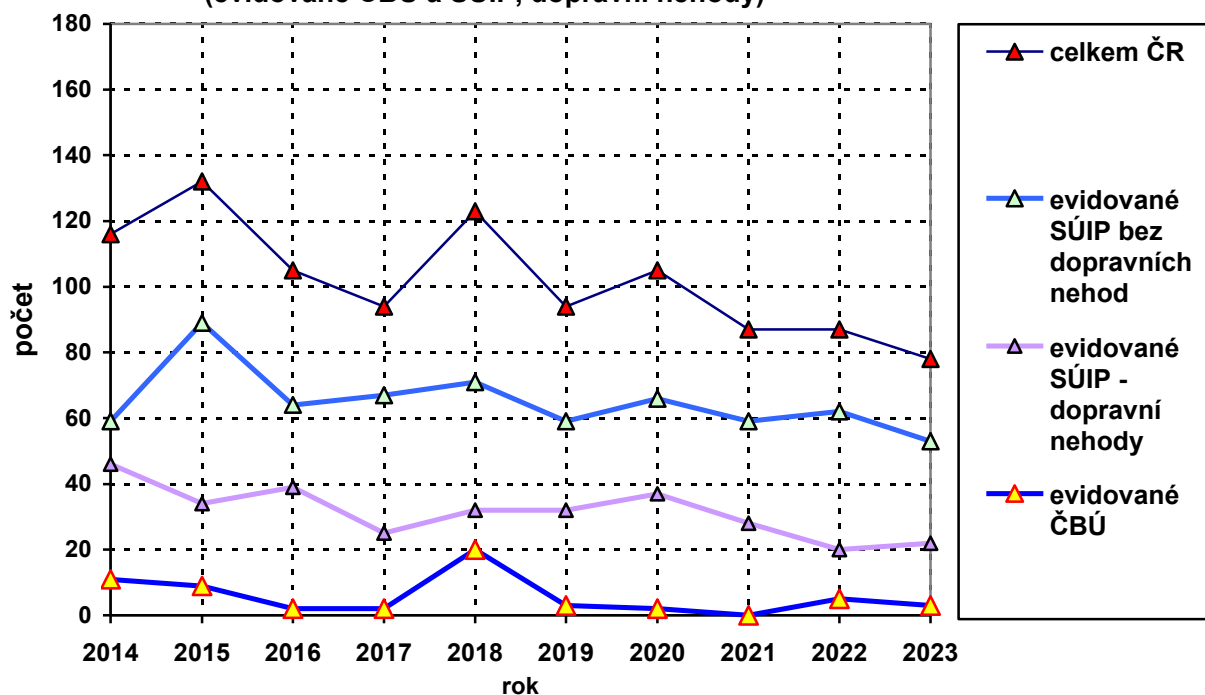
Historicky největší meziroční pokles počtu smrtelných pracovních úrazů při dopravních nehodách od roku 1996 byl zaznamenán v roce 1998 (z 93 na 60). Velký pokles počtu osob usmrcených při dopravních nehodách vykázala i dopravní policie (z 1 597 na 1 360). Tento

pokles je přičítán omezení maximální povolené rychlosti v obcích na 50 km/h. V roce 2001 vstoupil v platnost zákon č. 361/2000 Sb.², upravující např. povinnosti řidiče k zajištění bezpečnosti chodců. Díky tomu byl při dopravních nehodách zaznamenán meziroční pokles počtu usmrcených osob, ale na smrtelných pracovních úrazech se to příliš neprojevovalo. Významný meziroční pokles smrtelných pracovních úrazů při těchto dopravních nehodách byl zaznamenán až v roce 2003, a byl patrně ovlivněn přijetím dnes již zrušeného zákona č. 475/2001 Sb.³, který upravoval pracovní dobu a odpočinek řidičů. Vzhledem k tomu, že dopravní nehody jsou vyšetřovány zpravidla jen dopravní policií, nelze přesně doložit, zda se zákon podílel i na poklesu počtu případů při těchto událostech.

Vývoj počtu smrtelných pracovních úrazů hlášených SÚIP, bez případů z dopravních nehod, vykazuje (kromě roku 2017) obdobný trend jako vývoj celkového počtu smrtelných pracovních úrazů vykazovaný za Českou republiku. Nárůst počtu případů v roce 2015 byl způsoben případy evidovanými SÚIP bez dopravních nehod, jejichž počet naopak poklesl. V roce 2016 došlo zase k opačnému trendu. V roce 2017 byl pak evidován mírný nárůst, ale díky poklesu počtu případů z dopravních nehod (o 14) došlo k celkovému poklesu za ČR pod hranici 100 případů za rok (94). V roce 2019 došlo k meziročnímu poklesu o 12 případů a počet případů z dopravních nehod zůstal stejný. Velký nárůst případů v roce 2018 byl způsoben zejména případy v evidenci ČBÚ. Rok 2020 měl shodný celkový počet případů jako rok 2016 a podobné rozložení v grafu. Celkový pokles počtu případů v roce 2021 byl způsoben všemi třemi sledovanými ději, jak je patrné z grafu. V roce 2022 došlo k poklesu případů z dopravních nehod na historické minimum (20) a nárůstu počtu ostatních případů, a tak celkový počet byl shodný s rokem 2021. V roce 2023 počet případů bez dopravních nehod poklesl o 9, čímž celkový počet poklesl o stejnou hodnotu.

ČBÚ v roce 2014 evidoval 11 případů při 9 událostech a v roce 2015 pak případů 9 při 5 událostech. V letech 2016, 2017 a 2020 to byly jen 2 případy. V roce 2018 se ale událo extrémních 20 případů jen při 8 událostech. V roce 2022 bylo případů 5 a v letech 2019 a 2023 případy 3. V roce 2021 došlo k extrému – nebyl evidován případ žádný.

**Graf č. 1.4 Smrtelné pracovní úrazy
(evidované ČBÚ a SÚIP, dopravní nehody)**

² Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů.

³ Zákon č. 475/2001 Sb., o pracovní době a době odpočinku zaměstnanců s nerovnoměrně rozvrženou pracovní dobou v dopravě.

2 Smrtelná pracovní úrazovost v krajích

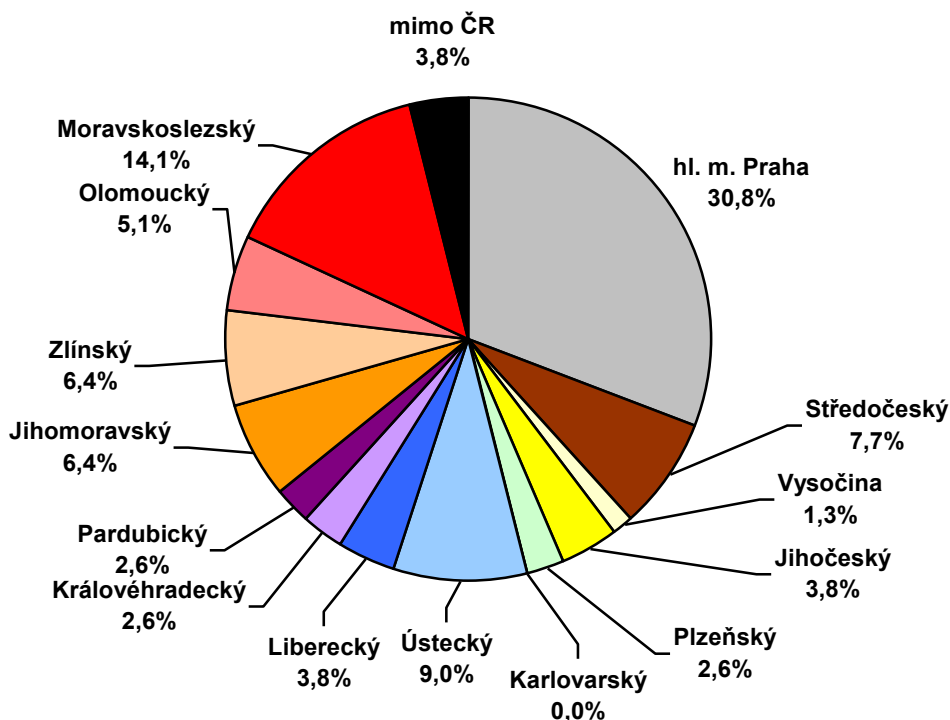
Smrtelná pracovní úrazovost v krajích v roce 2023, vyjádřena hodnotami ukazatelů, je dokumentována v tabulce č. 2.1 v tabulkové části. Četnost případů je vypočtena z počtu případů a počtu zaměstnaných v NH rozdělených podle registrace podniků v krajích ČR.

2.1. Smrtelná pracovní úrazovost v krajích v roce 2023

Graf č. 2.1.1 znázorňuje podíl počtu smrtelných pracovních úrazů v ČR v jednotlivých krajích v roce 2023. Z porovnání četností smrtelných pracovních úrazů v jednotlivých krajích a v ČR vyplývá, že:

- **vyšší** hodnoty tohoto ukazatele, než je **republikový průměr (0,16)**, vykázaly kraje: hl. m. Praha (0,38), Moravskoslezský (0,21), Ústecký (0,20), Zlínský (0,19), a
- zhruba **stejně** vysoké hodnoty jako je republikový průměr, pak vykázaly kraje: Liberecký (0,16) a Olomoucký (0,14), a
- **nižší** hodnoty tohoto ukazatele, než je republikový průměr, vykázaly kraje: Jihočeský (0,11), Středočeský (0,10), Pardubický (0,09), Jihomoravský (0,09), Královéhradecký (0,08), Plzeňský (0,07), Vysočina (0,04) a nakonec kraj Karlovarský (0,00).

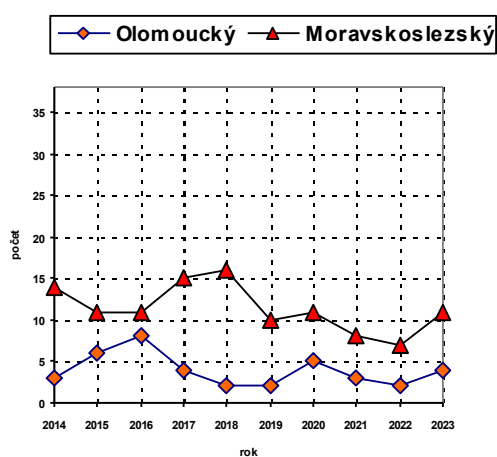
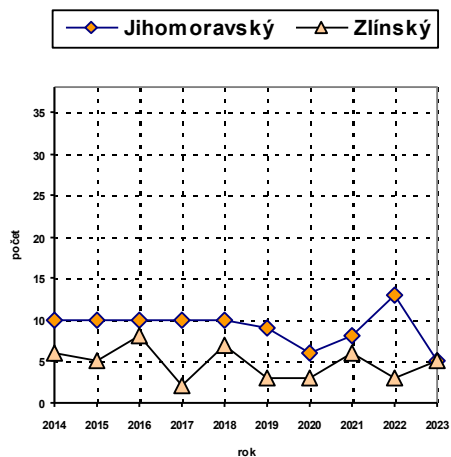
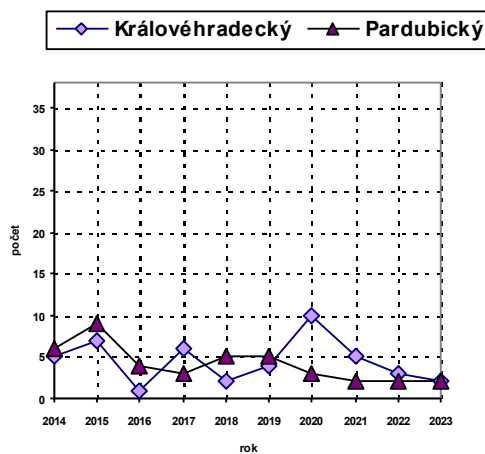
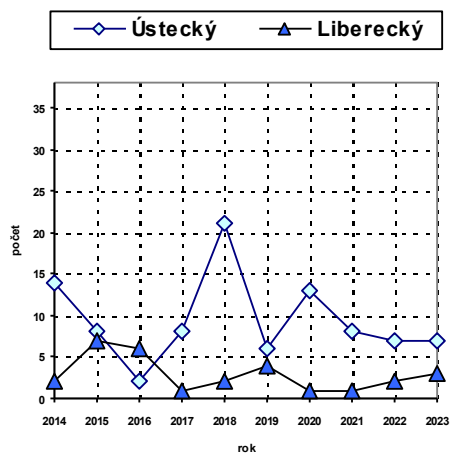
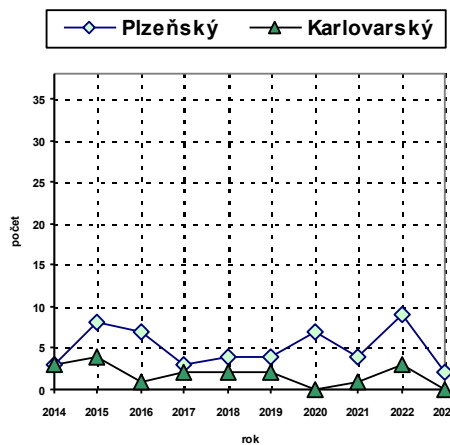
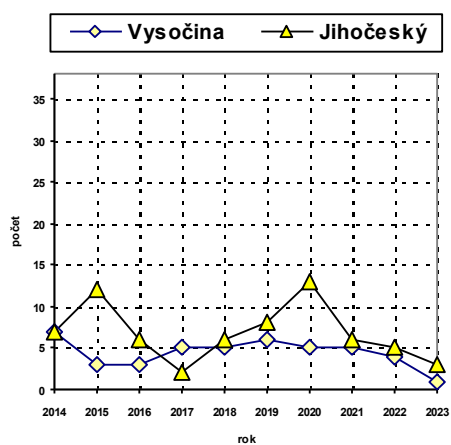
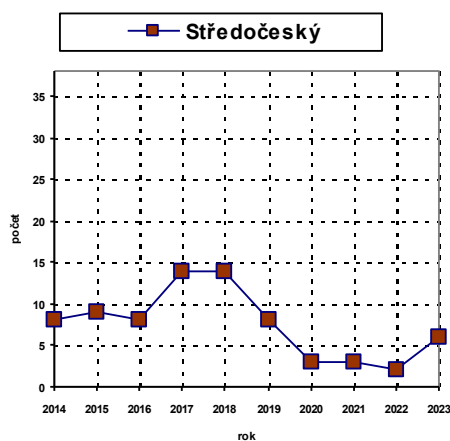
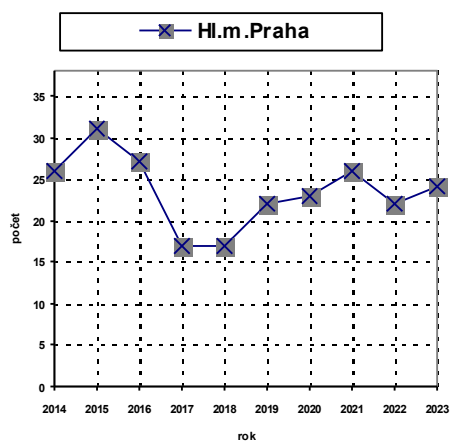
Graf č. 2.1.1 Podíl počtu smrtelných pracovních úrazů v krajích v roce 2023

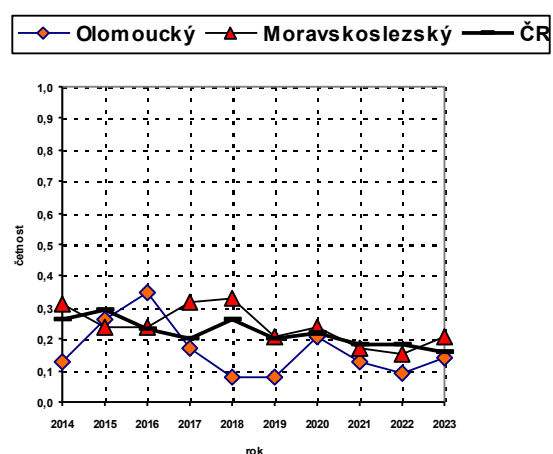
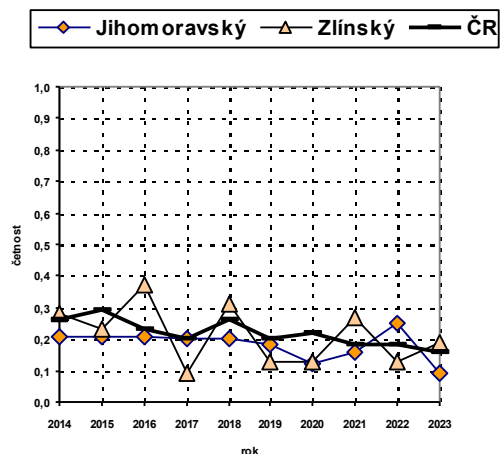
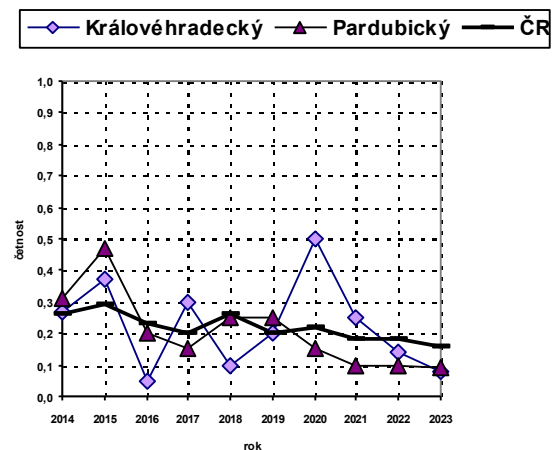
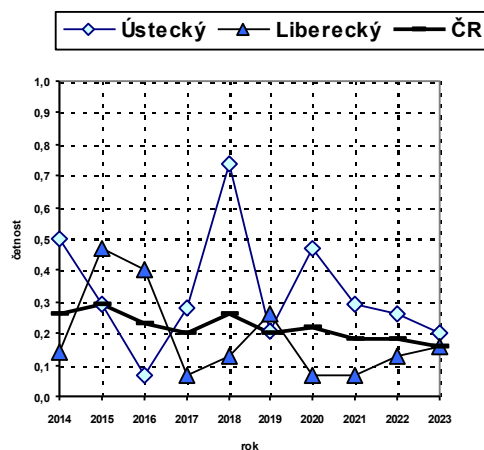
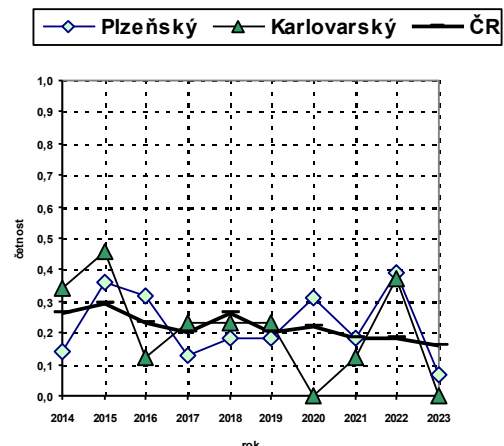
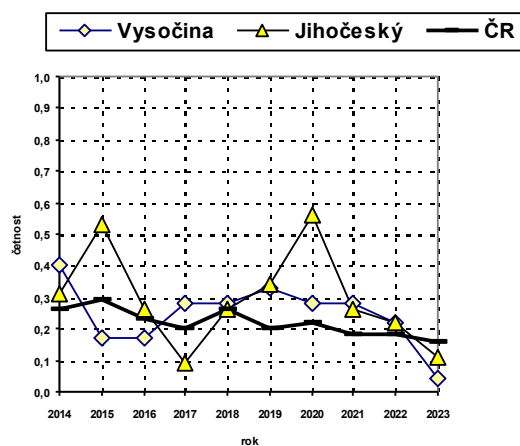
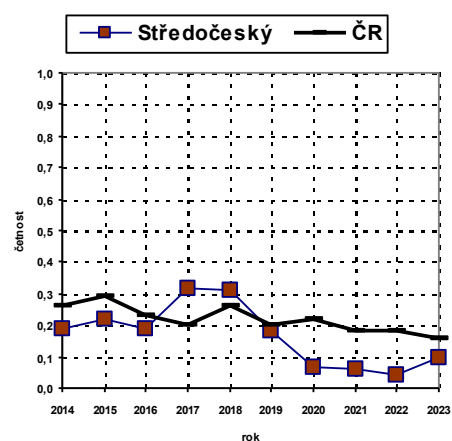
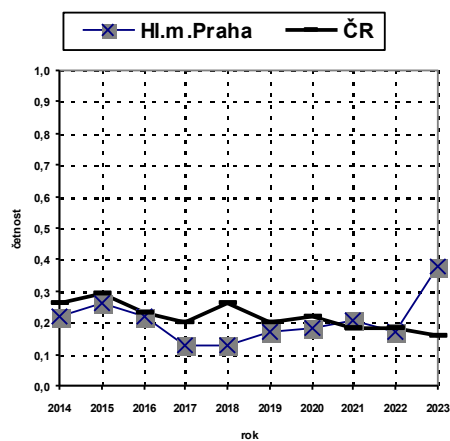
2.2. Vývoj smrtelné pracovní úrazovosti v krajích

Grafy č. 2.2.1 a 2.2.2 zobrazují vývoj hodnot ukazatelů smrtelné pracovní úrazovosti (počtu a četnosti smrtelných pracovních úrazů v jednotlivých krajích v letech 2014–2023 (tabulka č. 2.2 jen v letech 2019–2023)). Četnost případů se vztahovala do roku 2022 na 10 000 pojištěnců, od roku 2023 na 10 000 zaměstnaných v NH.

Grafy č. 2.2.1 Smrtné pracovní úrazy v krajích ČR v letech 2014–2023

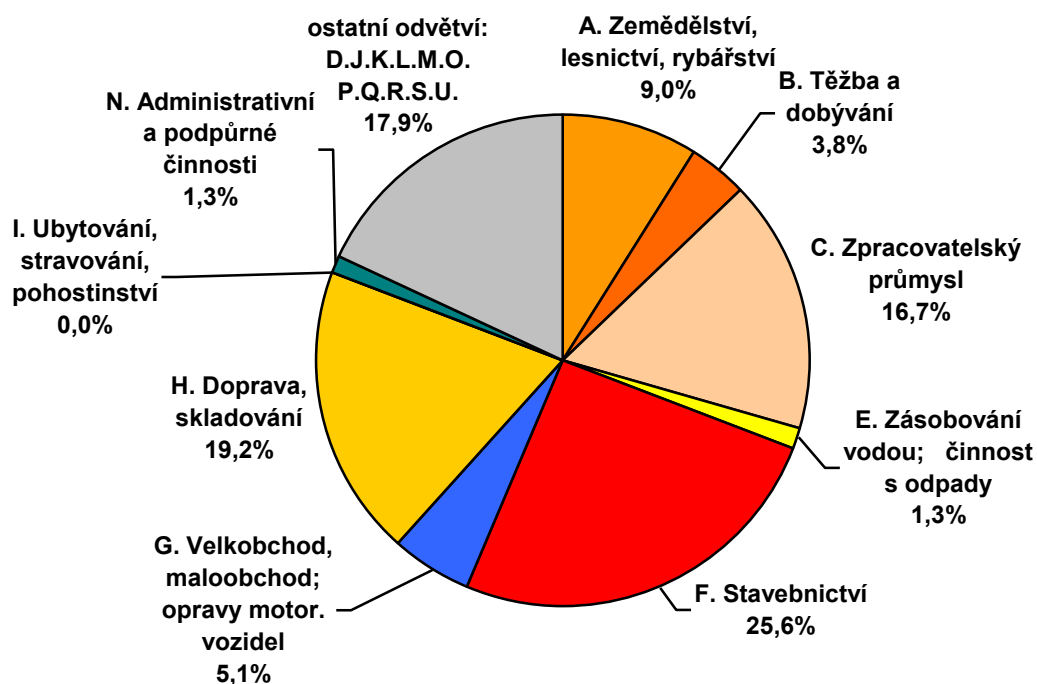
Grafy č. 2.2.2 Četnost smrtelných pracovních úrazů v krajích ČR v letech 2014–2023

3 Smrtelná pracovní úrazovost v odvětvích

3.1. Smrtelná pracovní úrazovost v odvětvích v roce 2023

Graf č. 3.1.1 Podíl počtu smrtelných pracovních úrazů v odvětvích (CZ-NACE) podniků - zaměstnavatelů v roce 2023

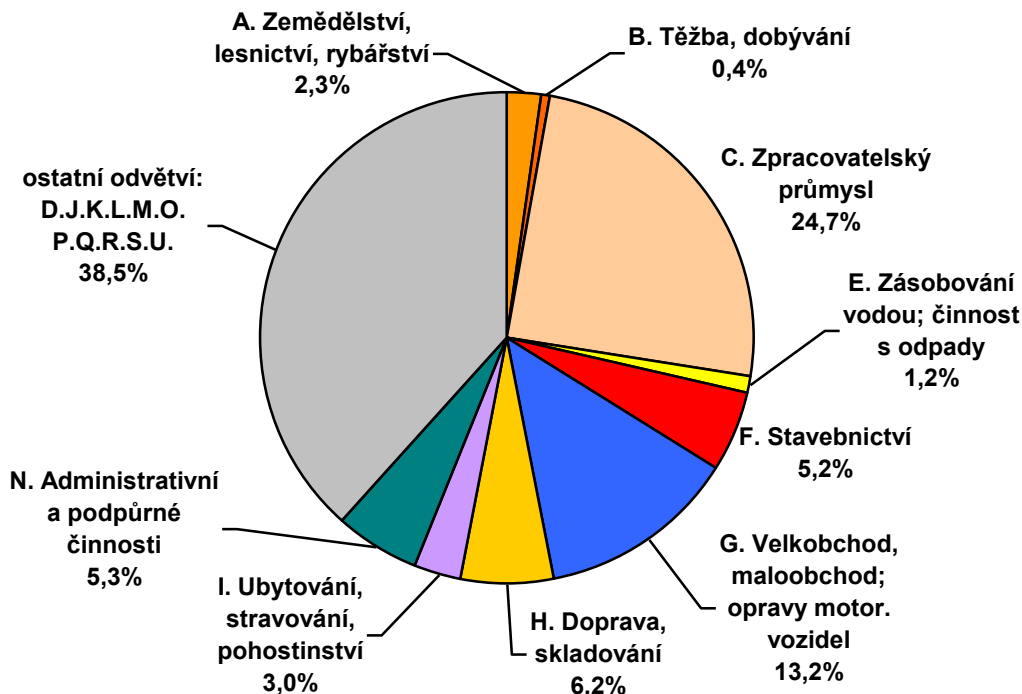

Graf č. 3.1.1 zobrazuje podíl počtu smrtelných pracovních úrazů v roce 2023 v odvětvích (CZ-NACE) podniků – zaměstnavatelů. Z grafu plyne, že v roce 2023 došlo k největšímu počtu smrtelných pracovních úrazů (20, tj. 25,6 %) u podniků zabývajících se Stavebnictvím (F.). Zaměstnáno zde bylo jen 5,2 % pojištěnců ČR (graf č. 3.1.2), avšak toto odvětví vykázalo vysokou četnost smrtelných pracovních úrazů (0,80). Časová řada (2014–2023) je uvedena v tabulce č. 10.

Poznámka: Pro větší přehlednost grafů č. 3.1.1 a 3.1.2 byla některá odvětví, v nichž došlo k ojedinělým smrtelným pracovním úrazům, sloučena a označena jako „ostatní odvětví“: Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu (D.), Informační a komunikační činnosti (J.), Peněžnictví a pojišťovnictví (K.), Činnosti v oblasti nemovitostí (L.), Profesní, vědecké a technické činnosti (M), Veřejná správa a obrana, povinné sociální zabezpečení (O.), Vzdělávání (P.), Zdravotní a sociální péče (Q.), Kulturní, zábavní a rekreační činnosti (R.), Ostatní činnosti (S.) a Činnosti exteriorních organizací (U.). Údaje pro tato odvětví jsou uvedeny v tabulkách č. 3.2.1 a 3.2.2.

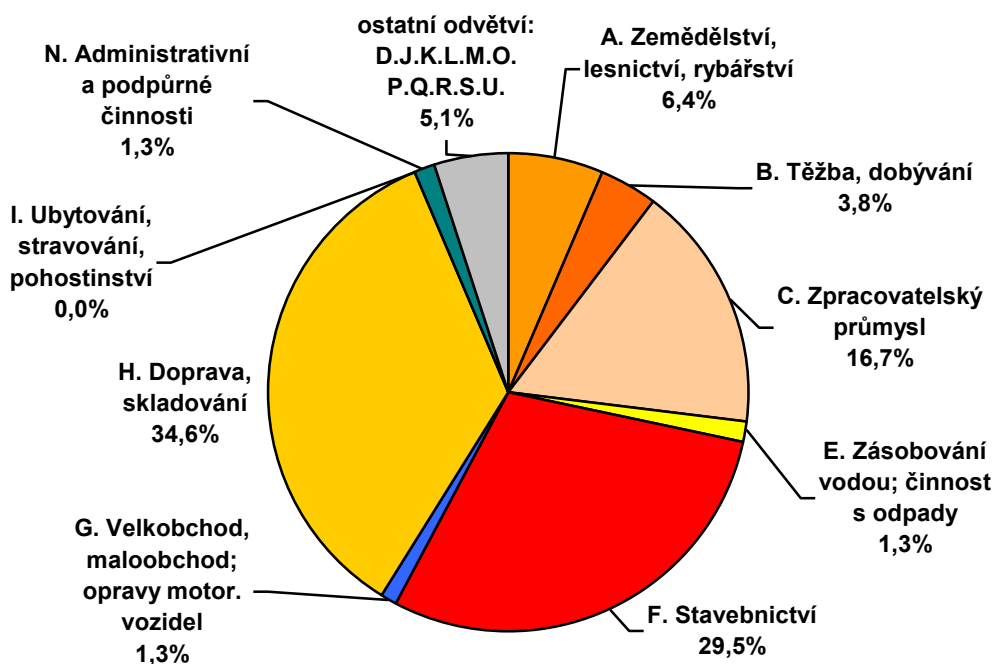
Graf č. 3.1.2 zobrazuje podíl počtu pojištěnců v roce 2023 v odvětvích (CZ-NACE).

Graf č. 3.1.2 Podíl počtu pojištěnců v odvětvích CZ-NACE v roce 2023

Graf č. 3.1.3 zobrazuje podíl počtu smrtelných pracovních úrazů v roce 2023 v odvětvích (CZ-NACE) událostí, při nichž k úrazu došlo.

Graf č. 3.1.3 Podíl počtu smrtelných pracovních úrazů v odvětvích (CZ-NACE) událostí v roce 2023

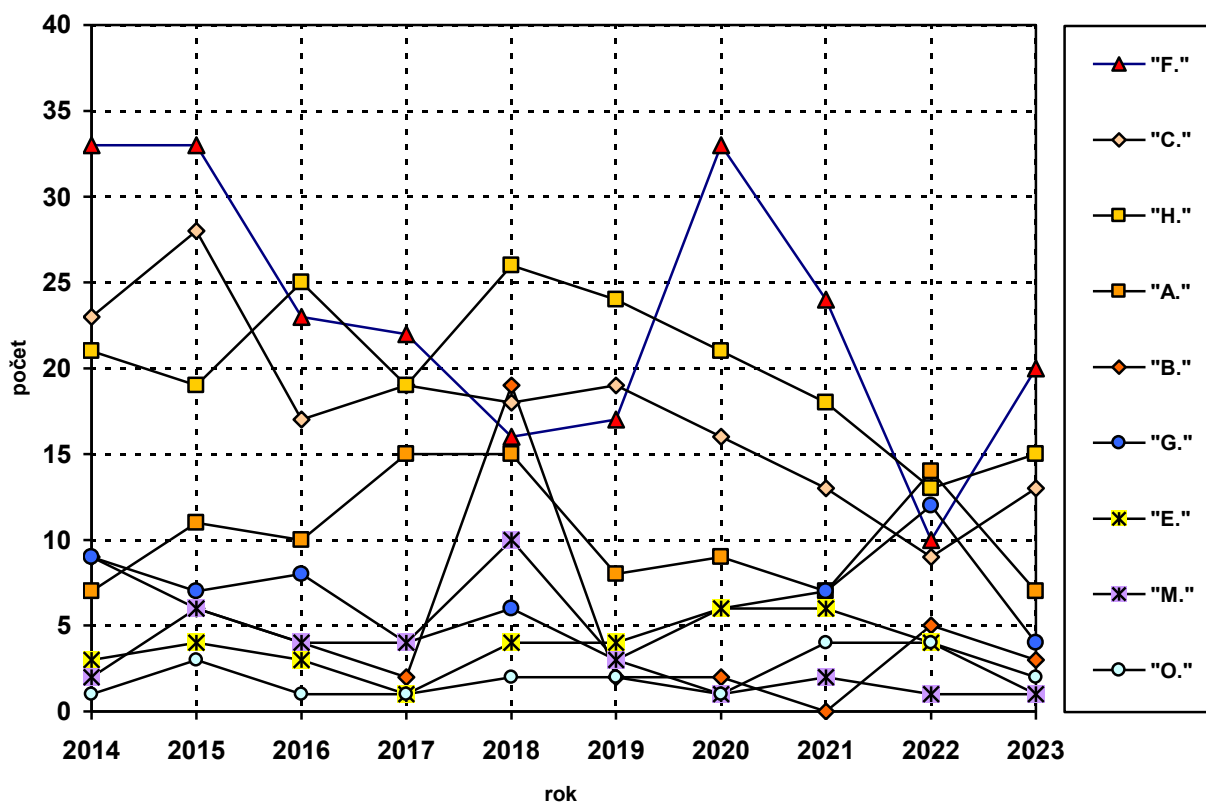

3.2. Vývoj ukazatelů smrtelné pracovní úrazovosti v odvětvích

Časové řady ukazatelů smrtelných pracovních úrazů z období let 2019–2023 uspořádané podle odvětví (CZ-NACE) podniků – zaměstnavatelů jsou uvedeny v tabulkách č. 3.2.1 a 3.2.2 v tabulkové části. Časové řady počtů smrtelných pracovních úrazů uspořádané podle odvětví podniků podrobně jsou uvedeny v tabulce č. 3.2.3. Vzájemné poměry hodnot ukazatelů smrtelných pracovních úrazů v jednotlivých odvětvích a tendence jejich vývoje v letech 2014–2023 jsou zobrazeny v grafech č. 3.2.1 a 3.2.2.

Poznámka: Pro přehlednost v grafech č. 3.2.1 a 3.2.2 nejsou zaznamenány časové řady ukazatelů vykazované v odvětvích, kde dochází k malému počtu smrtelných pracovních úrazů. Údaje pro tato odvětví jsou uvedeny v tabulkách č. 3.2.1 a 3.2.2.

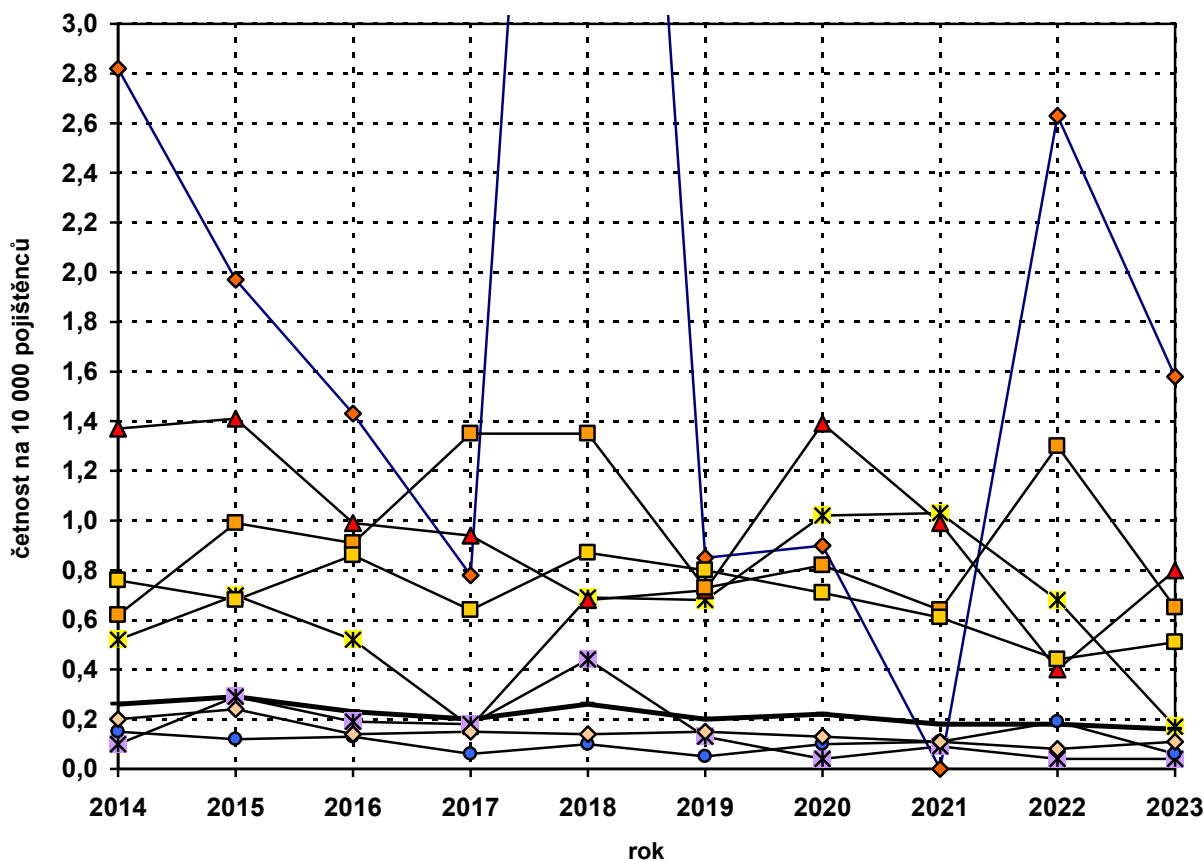
Graf č. 3.2.1 Smrtelné pracovní úrazy v odvětvích (CZ-NACE)

Z grafu č. 3.2.1 je patrné, že trvale největší počet smrtelných pracovních úrazů vykazovalo ve většině let odvětví Stavebnictví (F.), dále to byl Zpracovatelský průmysl (C.). Ve Stavebnictví bylo v letech 2014, 2015 a 2020 evidováno 33 případů. V roce 2018 počet poklesl na 16 a v roce 2022 na pouhých 10. Na třetí pozici byla trvale Doprava a skladování (H.), která se dostala na místo první v roce 2016 (25), pak 2018 (26) a také 2019 (24). Těžba a dobývání (B.) zaznamenala v roce 2018 velký nárůst na 19 případů oproti ostatním rokům. Stejný počet případů byl předtím evidován až v roce 2004. V letech 2020, 2021 a 2023 mělo Stavebnictví opět prvenství, jen v roce 2022 první příčku obsadilo Zemědělství, lesnictví, rybnářství (A.).

V grafu 3.2.2 jsou patrná odvětví, která vykázala četnost smrtelných pracovních úrazů výrazně vyšší, než činil republikový průměr. **Nejvyšší četnost** případů byla vykázána v letech 2012–2019 (kromě roku 2017) v Těžbě a dobývání (B.). V roce 2014 tato hodnota činila 2,82 a v roce 2018 dokonce 7,76 případů na 10 000 pojištěnců. V letech 2017 a 2020 se toto odvětví nacházelo na pozici třetí. V roce 2021 byla četnost nulová, neboť po mnoha letech tam nedošlo k žádnému smrtelnému pracovnímu úrazu. V letech 2022 a 2023 ale opět získalo prvenství s hodnotami četnosti 2,63 a 1,58.

Graf č. 3.2.2 Četnost smrtelných pracovních úrazů v odvětvích (CZ-NACE)

Vysvětlivky ke grafům č. 3.2.1 a 3.2.2 - Odvětví CZ-NACE

4 Smrtelná pracovní úrazovost podle právní formy podniku v roce 2023

Tato část analýzy se zabývá rozdělením smrtelných pracovních úrazů podle právních forem podniků, které se účastnily na vzniku těchto úrazů, zejména ty podniky, kde byl postižený zaměstnanec zaměstnán (viz tab. č. 4).

Tabulka č. 4 Právní forma podniků figurujících při smrtelných pracovních úrazech v ČR v roce 2023 (VÚBP)

kód	právní forma	počet	%
1 01	Podnikající fyzická osoba nezapsaná do obchodního rejstříku	5	6,2
1 02	Podnikající fyzická osoba zapsaná do obchodního rejstříku	-	-
1 03	Samostatně hospodařící rolník nezapsaný do obchodního rejstříku	-	-
1 05	Fyzická osoba podnikající dle jiných zákonů než živ. a samostatně hospodařící rolník nezapsaný v obch. rejstříku	1	1,2
1 07	Zemědělský podnikatel – fyzická osoba nezapsaná v obchodním rejstříku	-	-
1 11	Veřejná obchodní společnost	-	-
1 12	Společnost s ručením omezeným	50	61,7
1 13	Společnost komanditní	-	-
1 21	Akciová společnost	17	21,0
2 01	Zemědělské družstvo	-	-
2 05	Družstvo	-	-
3 01	Státní podnik	1	1,2
3 25	Organizační složka státu	2	2,5
3 31	Příspěvková organizace	1	1,2
3 52	České dráhy	1	1,2
4 21	Zahraniční osoba	-	-
4 24	Zahraniční fyzická osoba	-	-
6 01	Vysoká škola	1	1,2
7 22	Evidované církevní právnické osoby	1	1,2
8 01	Obec, městská část hl. m. Prahy	-	-
0 00	neuveдено	1	1,2
celkem zúčastněných podniků		81	100,0

Z tabulky vyplývá, že na smrtelných pracovních úrazech se účastnily podniky převážně ze soukromého sektoru. Jde především o tři skupiny podniků, a to o společnosti s ručením omezeným, dále o akciové společnosti, a nakonec o fyzické osoby podnikající podle živnostenského zákona nezapsané v obchodním rejstříku. Tyto tři skupiny tvořilo 72 podniků z celkových 81, tj. 88,9 %.

5 Charakteristika smrtelných pracovních úrazů

Pro charakteristiku smrtelných pracovních úrazů bylo použito pět ze základních atributů úrazového děje, a to: nehoda, zdroj nehody, zdroj úrazu, příčina a druh zranění, které, kromě zdroje úrazu, byly klasifikované podle klasifikačního schématu databáze smrtelných pracovních úrazů.

- **Nehodou** v modelu úrazového děje je poslední nežádoucí událost v posloupnosti událostí, která bezprostředně vedla ke zranění (havárie, exploze, zachycení, zasažení osob, pády předmětů a materiálů na osoby, pády osob, náraz, namožení, vdechnutí nebo požití toxických látek, napadení osobami a živočichy, účinky přírodních vlivů a prostředí, tonutí).
- **Zdrojem nehody** v modelu úrazového děje je hmotný činitel, který je podstatný pro vznik nehody (stroj, nářadí, terén, část stavby, konstrukce, dílo, komunikace, předmět, látka, člověk, živočich nebo živel) a který vnějším působením dal bezprostřední podnět ke vzniku nehody.
- **Zdrojem úrazu** je hmotný činitel, který svým bezprostředním působením na postiženého přivodil úraz.
- **Příčinami** jsou nepříznivé okolnosti, v jejichž důsledku vznikly nežádoucí události (nebezpečné pracovní podmínky, závady v pracovním prostředí, chybějící osobní ochranné prostředky a nevhodné ustrojení osob, nesprávná a nebezpečná jednání osob, nedostatek osobních předpokladů pro správný výkon zaměstnání, zavinění živočichy, vliv počasí a živlů).
- **Druh zranění** je jedním ze znaků vymezujících zdravotní poškození způsobené v důsledku nehody (zraněná část těla ve většině případů z druhu zranění implicitně vyplývá).

5.1. Nehody

V následující tabulce č. 5.1 je sestupně podle počtu smrtelných pracovních úrazů v souboru uspořádáno 6 nejfrekventovanějších skupin nehod, které způsobily 61 případů, tj. 78,2 %. Nehody z první skupiny nehod způsobily 17 (21,8 %) smrtelných pracovních úrazů.

V tabulce č. 5.1.1 v tabulkové části analýzy jsou uvedeny časové řady četností skupin nehod zaznamenaných v intervalu let 2019–2023.

V grafu č. 5.1 jsou uvedeny počty smrtelných pracovních úrazů ve skupinách nehod, v nichž došlo k většímu počtu případů v letech 2014–2023.

Tabulka č. 5.1 Smrtelné pracovní úrazy ve vybraných skupinách nehod v ČR v roce 2023 (VÚBP) – výběr z tab. Č 5.1.1

pořadí	kód	skupina nehod	počet	%
1.	13	Havárie silničního nebo zvláštního vozidla (vč. mobilního stroje)	19	24,4
2.	56	Pád osoby z lešení, podesty, lávky, plošiny, rampy, z části budovy, stavby a do prohlubně	16	20,5
3.	21	Zachycení, sražení, přejetí, přiražení osoby pohybujícím se strojem (vč. břemenem na něm)	13	16,7
4.	22	Udeření, navinutí, říznutí, stisknutí osoby částí stroje, vtažení do nebezpečných míst na stroji	6	7,7
5.	41	Pád na osobu – stroje, předmětu, části stavby a z nich uvolněných částí	5	6,4
6.	42	Pád na osobu – břemene, nákladu přepravovaného strojem	4	5,1
nejčastěji zastoupené skupiny nehod, celkem ze 78			63	80,8

Ve výše uvedených skupinách nehod se výrazněji projeví následující typy nehod:

Havárie silničního nebo zvláštního vozidla (vč. mobilního stroje) – 19 případů

Většinou se jednalo o silniční dopravní nehody. Nejčastěji šlo o řízení automobilu a následný střet s jiným vozidlem nebo pevnou překážkou, a to stromem (5 případů) a domem (1 případ). Čelní střet automobilů byl evidován u 2 případů, střet automobilů zezadu byl evidován 1 a vyjetí z komunikace a převrácení nákladního automobilu na bok také 1. Jeden případ byl pravděpodobně způsoben indispozicí řidiče. Také došlo ke 3 sražením chodce nákladním automobilem, včetně KUKA vozu. Zavinění havárií bylo většinou na straně zraněného zaměstnance jako řidiče, v menší míře i jiných osob. Časová řada 2014–2023 je uvedena v tabulce č. 10.

Havárie vozidla a sražení chodce vozidlem (dopravní nehody) v odvětvích:

Doprava a skladování (H.) z celkem **15 případů** 11 dopravních nehod.

Stavebnictví (F.) z celkem **20 případů** 3 dopravní nehody.

Velkoobchod, maloobchod; opravy motorových vozidel (G.) ze **4 případů** 2 dopravní nehody.

Veřejná správa a obrana; povinné soc. zabezpečení (O.) ze **2 případů** 2 dopravní nehody.

Zemědělství, lesnictví, rybářství (A.) z celkem **7 případů** 1 dopravní nehoda.

Zásobování vodou; činnost s odpady (E.), Informační a komunikační činnosti (J.) a Zdravotní a sociální péče (Q.) – tato odvětví měla z **1 případu** jen 1 dopravní nehodu.

Pád osoby z lešení, podesty, lávky, plošiny, rampy, z části budovy, stavby a do prohlubně

Bylo evidováno 16 případů, z toho byly tři pády z lešení (z výše 4, 10 a 15 m). Ze střechy spadli dva pracovníci, dva propadli střešní krytinou, dva nezakrytým stavebním otvorem a jeden do výtahové šachty. Dále to byly dva pády z výše a po jednom z bednění, z lávky (z 6 m), do lomu (z 11 m) a ze závěsné plošiny (dokonce z 35 m).

Zachycení, sražení, přejetí, přiražení osoby pohybujícím se strojem

V této skupině nehod došlo k 14 případům. Ve 3 případech se jednalo o autonehodu, tedy sražení a přejetí chodce nákladním automobilem. Šest případů bylo sražení a přejetí pracovníka vlakem nebo posunovaným vozem. Čtyři případy se staly vysokozdvížným vozíkem, a to sražením, přiražením k nákladnímu automobilu a převrácením. Dále došlo k přiražení ke zdi traktorem při nakládání krav na vůz.

Udeření, navinutí, říznutí, stisknutí osoby částí stroje, vtažení do nebezpečných míst na stroji

V těchto šesti případech se jednalo o stisknutí strojem v automatickém režimu, kdy si pracovník stroj nevypnul, než do něj vstoupil. Jednalo se o stříhací výrobní linku, balící linku, tryskací stroj, upichovací stroj a zemní vrtací zařízení. Došlo k přimáčknutí trupu, hlavy nebo více částí těla.

Pád na osobu – stroje, předmětu, části stavby a z nich uvolněných částí

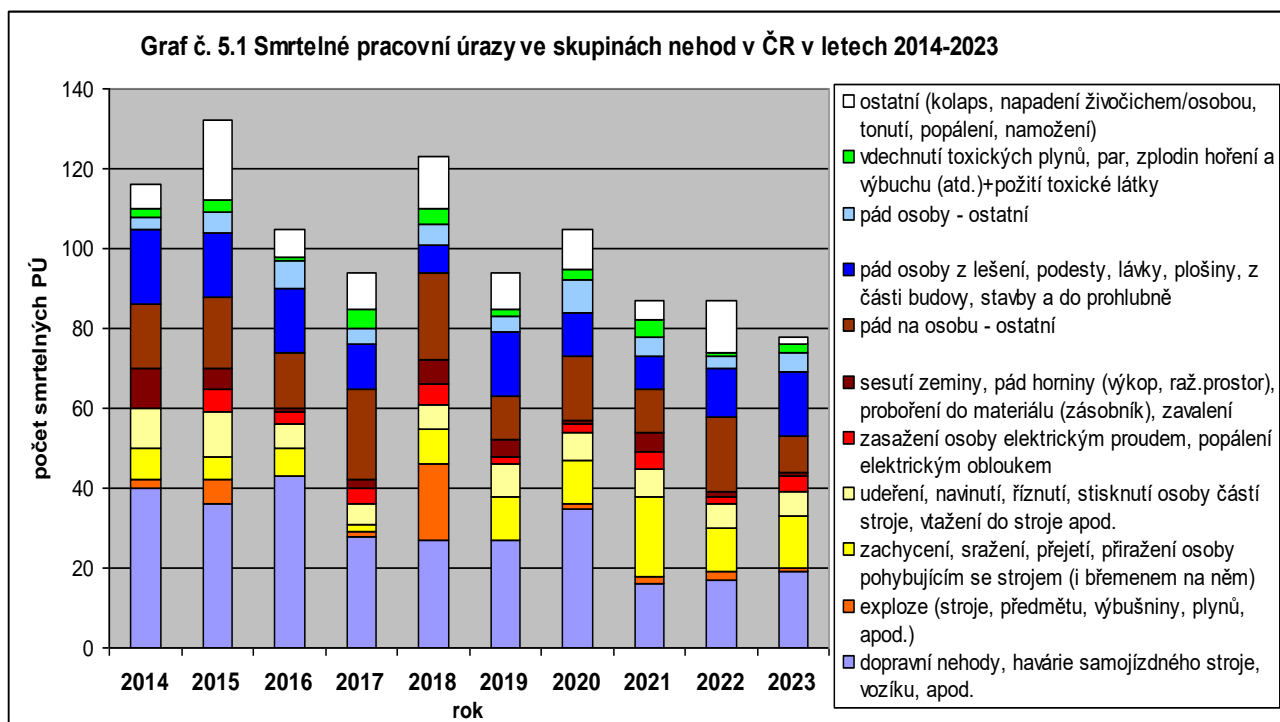
V této skupině nehod došlo k 5 pádům předmětu na osobu. Ve dvou případech šlo o pád káceného stromu na pracovníka, který jej kácel. V ostatních případech to bylo přimáčknutí k zemi pásovým dopravníkem, sjetí plošiny a pád sloupku plotu.

Pád na osobu – břemene, nákladu přepravovaného strojem

Čtyři zaměstnanci utrpěli úraz při strojní manipulaci s břemenem při skladování. Při vykládce kamionu vysokozdvížným vozíkem došlo k pádu nákladu, při manipulaci jeřábem se přeřizl úvaz a došlo k pádu plechů, a také uvolněný úvaz způsobil pád trubky (1100 kg). V posledním případě došlo k zavalení balíkem slámy.

Zasažení elektrickým proudem

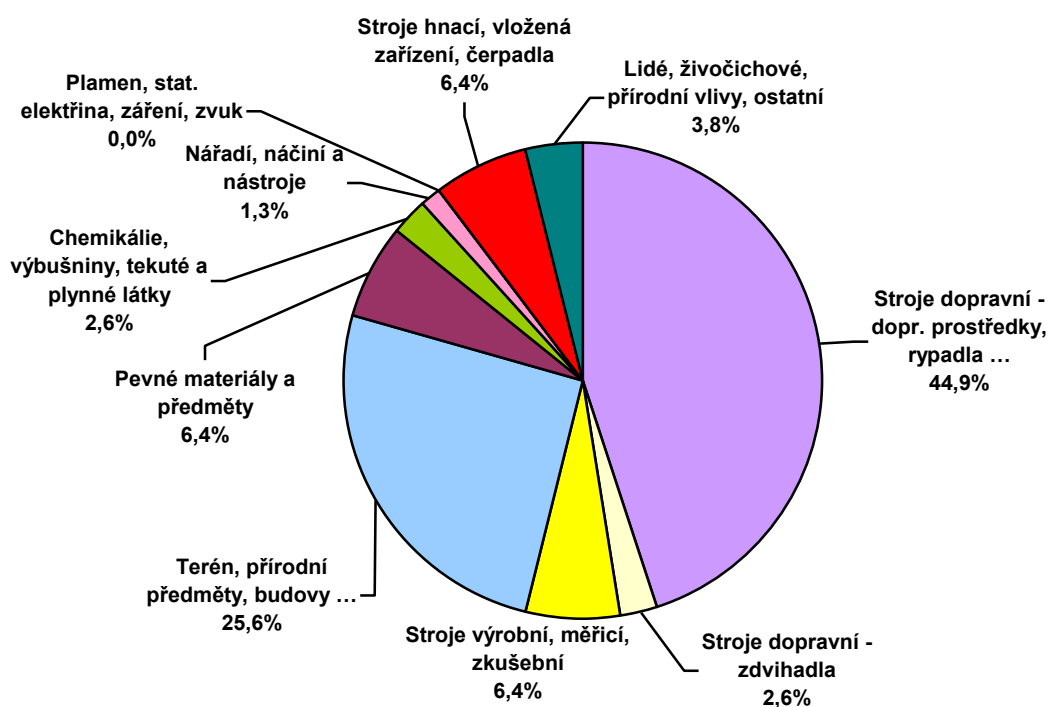
Čtyři zaměstnanci utrpěli úraz zasažením elektrickým proudem. Jednalo se o elektrický výboj v kobce odpojovače, elektrický proud v rozvaděči a elektrický oblouk v koši montážní plošiny. Jeden případ se odehrál po vystoupení z nákladního vozidla, které se korbou dotklo drátů vysokého napětí.

5.2. Zdroje nehod

Klasifikace zdrojů nehod smrtelných pracovních úrazů byla provedena podle klasifikačního schématu VÚBP na základě výňatků ze zpráv o vyšetřování smrtelného pracovního úrazu (OIP) zaslaných SÚIP do VÚBP a informací získaných z vyšetřovacích spisů od ČBÚ. Tato data byla u dopravních nehod doplněna o výsledky vyšetřování od drážní inspekce a dopravní policie.

Graf č. 5.2 Podíl počtu smrtelných pracovních úrazů v základních skupinách zdrojů nehod v roce 2023 (VÚBP)

Tabulka č. 5.2 Smrtelné pracovní úrazy ve vybraných skupinách zdrojů nehod v ČR v roce 2023 (VÚBP) – výběr z tab. č. 5.2.1

	kód	skupina zdrojů nehod	počet	%
1.	11 19–21	Motorové silniční dopravní prostředky a traktory	23	29,5
2.	5311/31	Budovy a halové objekty, části budov a staveb	7	9,0
3.	11 27	Kolejové dopravní prostředky	6	7,7
4.	53 21	Lešení, podpěrné konstrukce	6	7,7
5.	11 25	Dopravní vozíky	4	5,1
6.	53 22	Podesty, lávky, plošiny, rampy	3	3,8
celkem ze 78			49	62,8

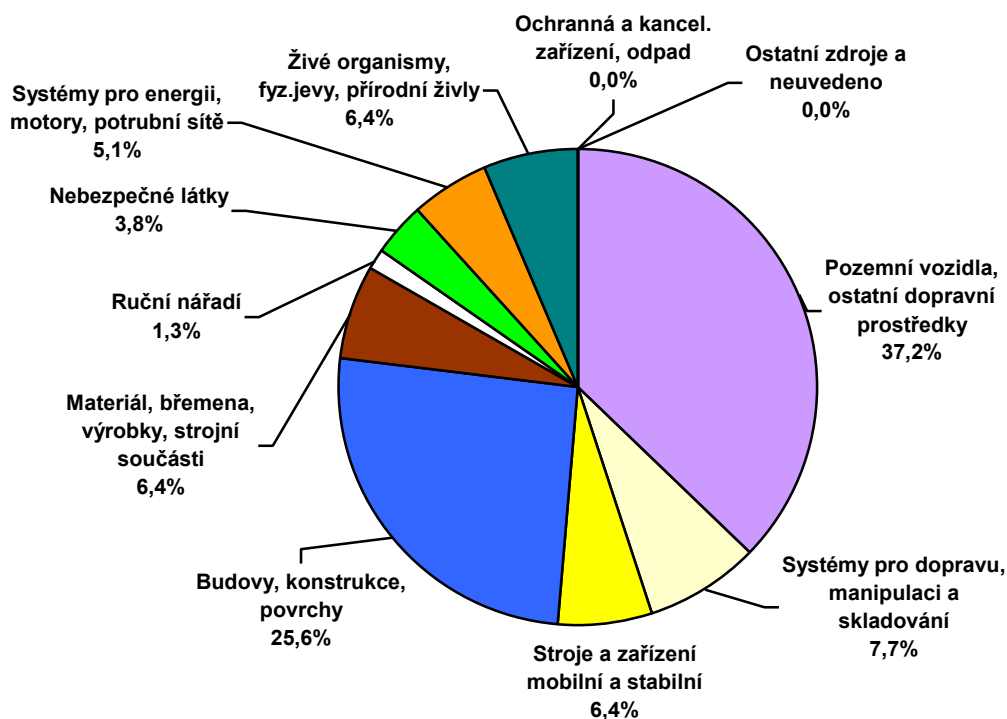
V grafu č. 5.2 je znázorněn podíl počtu smrtelných pracovních úrazů v základních skupinách zdrojů nehod v roce 2023.

V tabulce č. 5.2 je uspořádáno 6 vybraných skupin zdrojů nehod vykazujících nejvyšší počet smrtelných pracovních úrazů v roce 2023. V tabulce č. 5.2.1 v tabulkové části analýzy je zaznamenán vývoj smrtelných pracovních úrazů ve vybraných skupinách zdrojů nehod v letech 2019–2023 podrobněji. Uvedeny jsou skupiny zdrojů nehod, v nichž docházelo dlouhodobě k výskytu smrtelných pracovních úrazů.

5.3. Zdroje úrazů

Klasifikace zdrojů smrtelných pracovních úrazů byla provedena podle metodiky ESAW. V grafu č. 5.3 je znázorněn podíl počtu smrtelných pracovních úrazů evidovaných SÚIP a ČBÚ v základních skupinách zdrojů úrazů v roce 2023. V tabulce č. 5.3.1 v tabulkové části analýzy jsou uvedeny jejich počty a podíly počtu v základních skupinách zdrojů úrazů. Pro lepší orientaci v grafu byly některé základní skupiny sloučeny do jedné výšece a uvedeny v tabulce č. 5.3.2.

Graf č. 5.3 Podíl počtu smrtelných pracovních úrazů ve skupinách zdrojů úrazů v roce 2023

Z grafu č. 5.3 je patrné, jak byly skupiny zdrojů úrazu v roce 2023 zastoupeny:

- skupina **Pozemní vozidla, ostatní dopravní prostředky** vykazala 37,2 %, a to motorové silniční dopravní prostředky (23 případů) a drážní vozidla, vlaky (6 případů),
- skupina **Budovy, konstrukce, povrchy** vykazala 25,6 % případů, jednalo se o pády osob, v 17 případech z výše na terén nebo podlahu, 2 pády do hloubky a jeden na rovině,
- skupina **Systémy pro dopravu, manipulaci, skladování** vykazala 7,7 % případů, ve 4 případech šlo o kontakt s vysokozdvizným vozíkem, pád pásového dopravníku a pád plošiny,
- skupina **Materiál, břemena, výrobky, strojní součásti** vykazala 6,4 % případů, při vykládce a manipulaci s těžkými břemeny (5 případů),
- skupina **Živé organismy, fyzikální jevy, přírodní živly** vykazala 6,4 % případů, ve 2 případech to byl pád káceného stromu, 2 vraždy a důlní otřes,
- skupina **Stroje a zařízení mobilní a stabilní** vykazala 6,4 % případů, při vstupu do pracovního prostoru stacionárního stroje (4 případy) a kontakt rotující hlavou mobilního zavrtávacího stroje,
- skupina **Systémy pro energii, motory, potrubní sítě** vykazala 5,1 % případů, ve všech 4 případech šlo o zasažení elektrickým proudem nebo obloukem (VN).

5.4. Příčiny úrazů

V této části jsou uvedeny příčiny smrtelných pracovních úrazů, které byly rozhodující pro vznik úrazu. V tabulce č. 5.4 jsou uvedeny počty závad BOZP (celkem 115) u jednotlivých událostí (75), které vedly k 78 smrtelným pracovním úrazům v roce 2023. V tabulce č. 5.4.1 je pak uvedena časová řada (2014–2023) vybraných nejfrekventovanějších závad BOZP. U 20 událostí (dopravní nehody) nejsou závady BOZP specifikované.

Tabulka č. 5.4 Závady BOZP u událostí vedoucích ke smrtelným pracovním úrazům ČR v roce 2023

počet událostí	počet závad BOZP	CELKEM
51	1	51
13	2	26
7	3	21
3	4	12
1	5	5
75		115

Vybrané závady BOZP v roce 2023:

Chyby na straně organizace (zaměstnavatel, jiná firma):

Nesprávná organizace práce, neinformovanost mezi zaměstnavateli	17 případů
Chybějící nebo nedostatečná ochranná zařízení a zajištění	14 případů
Neprovedené školení zaměstnance, chybějící lékařská prohlídka	11 případů
Chybějící, nedostatečné nebo nevhodné OOPP	6 případů

Chyby na straně zraněného pracovníka:

Používání nebezpečných postupů nebo způsobů práce, vč. jednání bez oprávnění, proti zákazů a prodlévání v ohroženém prostoru	9 případů
Nedostatky osobních předpokladů k řádnému výkonu (chybějící tělesné předpoklady, smyslové nedostatky, nepříznivé osobní vlastnosti, okamžité psychofyziologické stavy) a riziko práce	5 případů
Nepoužívání (nesprávné používání) předepsaných a přidělených OOPP	4 případy

Ohrožení jinými osobami:

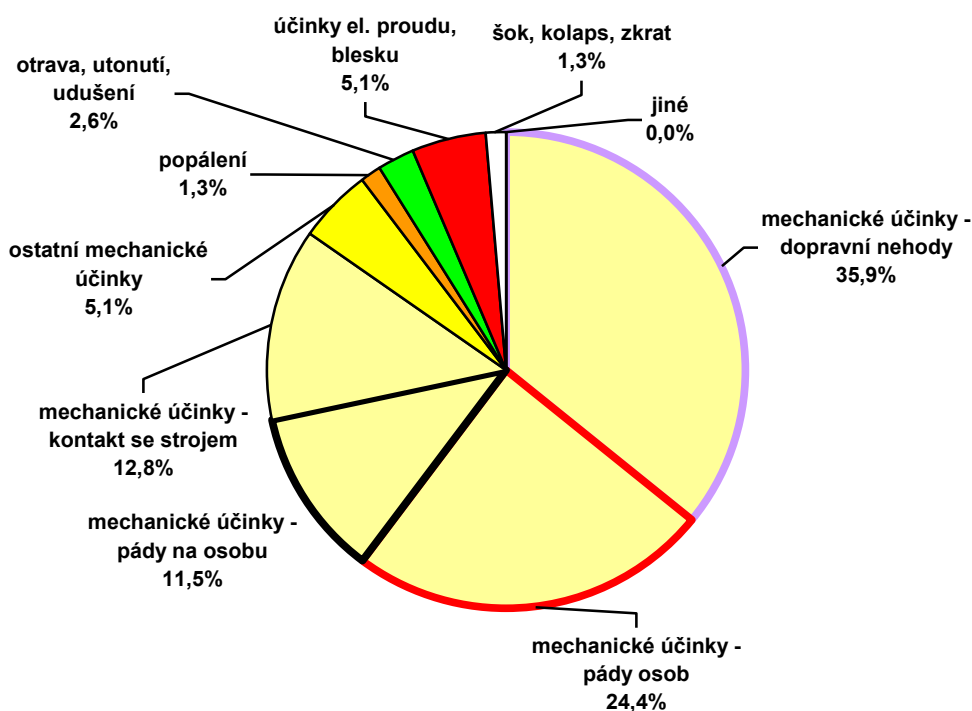
Používání nebezpečných postupů nebo způsobů práce, vč. jednání bez oprávnění, proti zákazů a prodlévání v ohroženém prostoru	1 případ
Úmyslné ohrožení – hádka, napadení	1 případ

5.5. Způsoby a druhy zranění, indispozice, pracovní neschopnost

V grafu 5.5 je znázorněn podíl počtu smrtelných pracovních úrazů podle způsobu zranění v roce 2023. Způsob zranění má vazbu na skupiny nehod (tabulka č. 5.1.1). Časová řada (2014–2023) je pak uvedena v tabulkách č. 10 a 11. Naprostá většina (70, tj. 90 %) jich byla způsobena mechanickým působením:

- horizontální pohyb a střet s překážkou (převážně dopravní nehody) 28 případů,
- vertikální pohyb a střet s překážkou (pády):
předmětu na osobu 9 případů,
osoby na předmět 19 případů,
- kontakt se strojem (stisknutí, rozdrčení):
mobilním (např. motorové vozidlo) 5 případů,
stacionárním (lis, dopravník apod.) 5 případů,
- kontakt s jiným zdrojem úrazu 12 případů.

Graf č. 5.5 Podíl počtu smrtelných pracovních úrazů v druzích a způsobech zranění v roce 2023

U 78 smrtelných pracovních úrazů bylo evidováno 78 zranění, z nichž 70 byla způsobena **mechanicky**. Byly to tyto druhy zranění:

	počet případů:
mnohočetná poranění	51
poranění mozku, míchy a vnitřních orgánů	16
zlomeniny, rozdrčení, otevřené rány	1
traumatická amputace, stělná rána, řezná rána	2
udušení mechanickým tlakem, prachem	-

Následující přehled přináší podrobnější údaje o druzích zranění (70 ze 78), které bylo možno z dostupných dokumentů zjistit.

Jsou to:	počet případů:
zlomenina	-
nitrolební poranění	4
otřes mozku	2
traumatický edém (otok) mozku	-
zhmoždění, rozdrcení mozku	5
krvácení do mozku	-
poranění nervů a míchy, poškození míchy a přerušení nervů	-
poranění srdce aj. nitrohručních, nitrobřišních a pánevních orgánů	1
roztržení, rozdrcení, traumatická ruptura vnitřního orgánu	-
pohmoždění, traumatický hematom vnitřního orgánu	4
štípnutí, bodnutí nejedovatým hmyzem	-
otevřená rána	1
rána stělná (zastřelení)	2
traumatická amputace	-
poranění mnohočetné, nespecifikované	44
zlomeniny s otevřenými ranami a rozdrcením	-
zlomeniny s rozdrcením	-
rozsáhlá devastace těla (exploze, dopravní nehody)	7
udušení mechanickým tlakem, prachem	-

Druhy zranění způsobené **jiným** než mechanickým působením (8 ze 78):

	počet případů:
Otravy, toxické účinky látek, dušení, tonutí	2
• otrava, toxické účinky látek	(-)
• udušení (nedostatkem kyslíku)	(2)
• utonutí	(-)
Účinky elektrického proudu, blesku	4
Popálení, opaření, poleptání, omrzliny, účinky záření, horka	1
Následky námahy, šok, kolaps, cizí těleso, neuvedeno	1

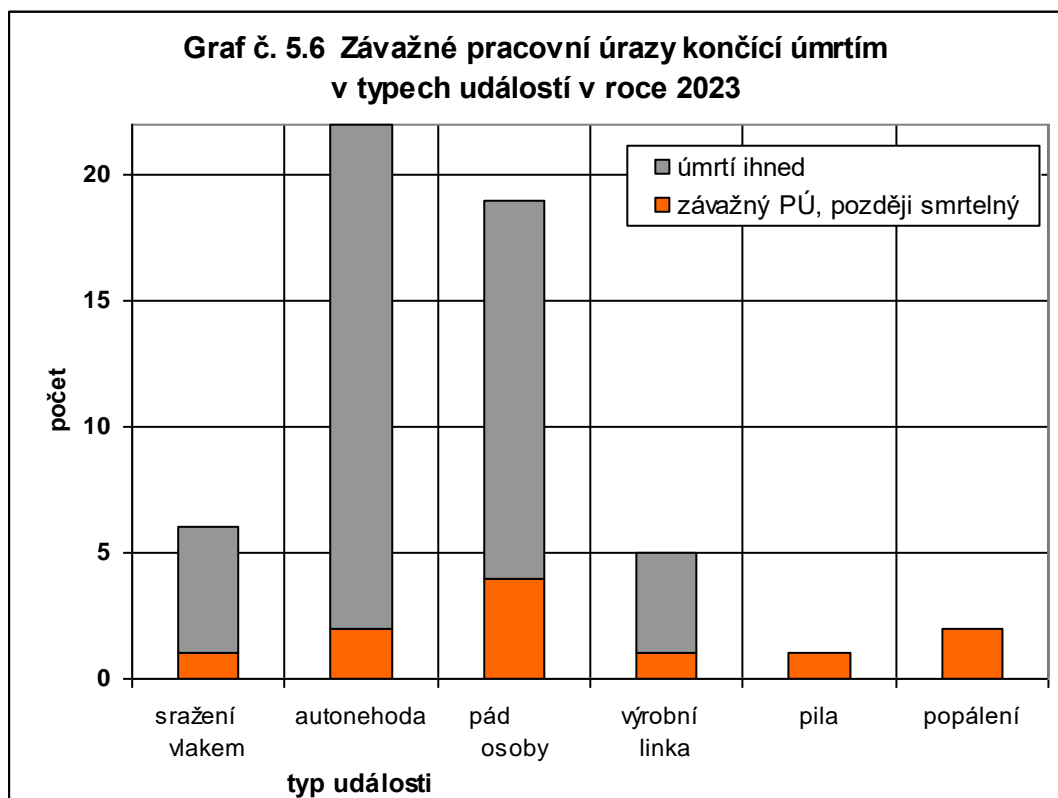
Indispozice

Zranění zaměstnanci se zranili vlivem indispozice v 9 případech. Z toho 3 případy byly způsobeny extrémním věkem zaměstnance a 1 byl zaviněn náhlou zdravotní indispozicí. Ve všech případech se jednalo o pád osoby (z bagru, do hloubky ze stěny lomu, do světlíku a z ocelové konstrukce). Čtyři zaměstnanci byli pod vlivem alkoholu, z toho jeden ještě v kombinaci s THC. Jednalo se o pád na kámen, pád z lešení, autonehodu a vstup do kolejiště, kde projížděl vůz (0,6 - 1,6 - 2,4 promile). Indispozice se netýkaly žen. Extrémní množství indispozic, které způsobily smrtelný pracovní úraz za posledních 10 let, bylo evidováno v roce 2015, a to 24. Časová řada (2014–2023) je uvedena v tabulce č. 10.

Pracovní neschopnost

Ze 78 případů skončilo 67 okamžitým úmrtím zaměstnance. Zbylých 11 případů byly závažné pracovní úrazy, které se postupně změnily ve smrtelné. Maximální doba pracovní neschopnosti byla 114 dnů a celkem u těchto 11 případů bylo evidováno 166 dnů pracovní neschopnosti (tabulka č. 10). V grafu č. 5.6 jsou uvedeny jen ty případy v typech událostí, kde nedošlo k okamžitému úmrtí zaměstnance. Je zde znázorněno množství případů, kde nastalo úmrtí ihned a kde až po pracovní neschopnosti (závažné pracovní úrazy).

Počet závažných pracovních úrazů v posledních letech klesá, a proto nemá negativní vliv na počet smrtelných pracovních úrazů. V roce 2023 počet poklesl na hodnotu 732 případů.

6 Porušené předpisy

V roce 2023 došlo k 75 událostem, které měly za následek 78 smrtelných pracovních úrazů. V této souvislosti došlo i k dalším typům úrazů, tj. nepracovním nebo pracovním s různou dobou pracovní neschopnosti a různé závažnosti. Bylo identifikováno 115 závad BOZP a 125 porušení některého předpisu, a to zejména zákona č. 262/2006 Sb. (zákoník práce), celkem 68. Dále bylo evidováno 57 porušení ustanovení dalších zákonů a prováděcích předpisů, většinou v návaznosti na zákoník práce, viz tabulka č. 6. U zraněných zaměstnanců bylo shledáno pravděpodobné zavinění a na to navazující pravděpodobné porušení předpisů BOZP ve 3 případech. Přesné informace však nejsou v současné době k dispozici, protože oblastní inspektoráty práce nezjišťují porušení předpisů u zraněného zaměstnance (zákon č. 251/2005 Sb.). U 20 případů dopravních nehod (vč. v zahraničí) nebyly informace o zavinění a porušených předpisech kompletní nebo k dispozici (zákon č. 361/2000 Sb. - silniční zákon).

Tabulka č. 6 Porušené předpisy a zavinění smrtelných pracovních úrazů v ČR v roce 2023 (VÚBP)

předpis: kdo porušil:	zákon č. 262/2006 Sb.	zákon č. 361/2000 Sb.	další zákon, prováděcí předpis	CELKEM předpisy BOZP	zavinění	pravděpodobné zavinění a porušený předpis
zraněný	25	-	7	32	24	3
jiná osoba	-	-	1	1	1	-
zaměstnavatel, jiná firma	43	-	49	92	39	1
CELKEM	68	-	57	125	64	4

6.1. Zákoník práce a silniční zákon

Nejčastěji porušeným předpisem byl zákoník práce. Často bylo shledáno porušení několika ustanovení zákoníku práce současně, a to zaměstnancem, zaměstnavatelem, eventuálně i jinou osobou.

Porušení zák. č. 262/2006 Sb. (zákoník práce) zaměstnancem

19 případů

Nejčastěji se jedná o § 106, odst. 4,

- zaměstnanec je povinen dbát o svou vlastní bezpečnost 13 případů
- písm. c) dodržovat právní a ostatní předpisy... 1 případ
- písm. d) dodržovat při práci stanovené pracovní postupy... 1 případy
- písm. e) nepožívat alkoholické nápoje... 4 případy

Porušení zák. č. 262/2006 Sb. jinou osobou nebylo zaznamenáno.

Porušení zák. č. 262/2006 Sb. (zákoník práce) zaměstnavatelem 43 případů

Zaměstnavatel je povinen:

- (§ 101) zajistit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců 3 případy
  - odst. 1 1 případ
  - odst. 2 1 případ
  - odst. 5 1 případ

- (§ 102) vytvářet bezpečné a zdraví neohrožující pracovní prostředí 17 případů
  - odst. 1 10 případů
  - odst. 3 3 případy
  - odst. 4 3 případy
  - odst. 7 1 případ

- (§ 103) nepřipustit, informovat, zajistit, sdělit, nahradit, zabezpečit 13 případů
  - odst. 1, písm. a) 4 případy
  - odst. 1, písm. b) 1 případ
  - odst. 1, písm. d) 1 případ
  - odst. 1, písm. f) 1 případ
  - odst. 2 4 případy
  - odst. 3 2 případy

- (§ 104) povinnost poskytnout, kontrolovat OOPP 7 případů
  - odst. 1 3 případy
  - odst. 4 1 případy
  - odst. 5 2 případy
  - odst. 6 1 případ

- (§ 105, odst. 4) hlášení PÚ, záznam o úrazu 1 případ

- (§ 96 a § 247) 2 případy

Porušení zák. č. 361/2000 Sb. (silniční zákon) zaměstnancem nebo jinou osobou nebylo v roce 2023 specifikováno.

Porušení zák. č. 361/2000 Sb. (silniční zákon) zaměstnavatelem nevzniklo.

6.2. Prováděcí a interní předpisy, další zákony

V návaznosti na výše uvedené paragrafy zákoníku práce byla porušena ustanovení následujících předpisů:

zaměstnavatelem nebo jinou firmou (49 případů):

- zákon č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek BOZP 19 případů
- nařízení vlády č. 362/2005 Sb., o bližších požadavcích na BOZP na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky a do hloubky 7 případů
- nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů 5 případů
- nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí 2 případy
- nařízení vlády č. 168/2002 Sb., způsob organizace práce při dopravě 2 případy
- nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na BOZP na staveništích 1 případ
- nařízení vlády č. 201/2010 Sb., hlášení a evidence PÚ 1 případ
- zákon č. 250/2021 Sb., o vyhrazených technických zařízeních 1 případ
- zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti 1 případ
- zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách 1 případ
- zákon ČNR č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě 1 případ
- zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách 1 případ
- nařízení vlády č. 193/2022 Sb., o vyhrazených zařízeních zdvihacích 1 případ
- nařízení vlády č. 339/2017 Sb., požadavky na způsob organizace práce 1 případ
- vyhláška ČBÚ č. 22/1989 Sb., hornická činnost v podzemí 1 případ
- vyhláška ČBÚ č. 26/1989 Sb., hornická činnost na povrchu 2 případy
- vnitřní předpis SŽDC Bp.1 2 případy

zaměstnancem (7 případů):

- zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách 1 případ
- zákon č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek BOZP 1 případ
- nařízení vlády č. 362/2005 Sb., o bližších požadavcích na BOZP na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky a do hloubky 1 případ
- vyhláška ČBÚ č. 22/1989 Sb., hornická činnost v podzemí 1 případ
- vyhláška ČBÚ č. 26/1989 Sb., hornická činnost na povrchu 1 případ
- vnitřní předpis SŽDC Bp.1 2 případy

jinou osobou (1 případ):

- zákon trestní 1 případ

7 Zaměstnání a věk zraněných

V tabulce č. 7 je uveden počet případů rozdělený podle zaměstnání (CZ-ISCO), tj. druhu a úrovně kvalifikace zraněného zaměstnance. Počty případů při dopravních nehodách jsou uvedeny odděleně, odvětví jen orientačně. Graf č. 7.1 uvádí počty za posledních 10 let.

Tabulka č. 7 Zaměstnání zraněných u smrtelných pracovních úrazů v ČR v roce 2023 (VÚBP)

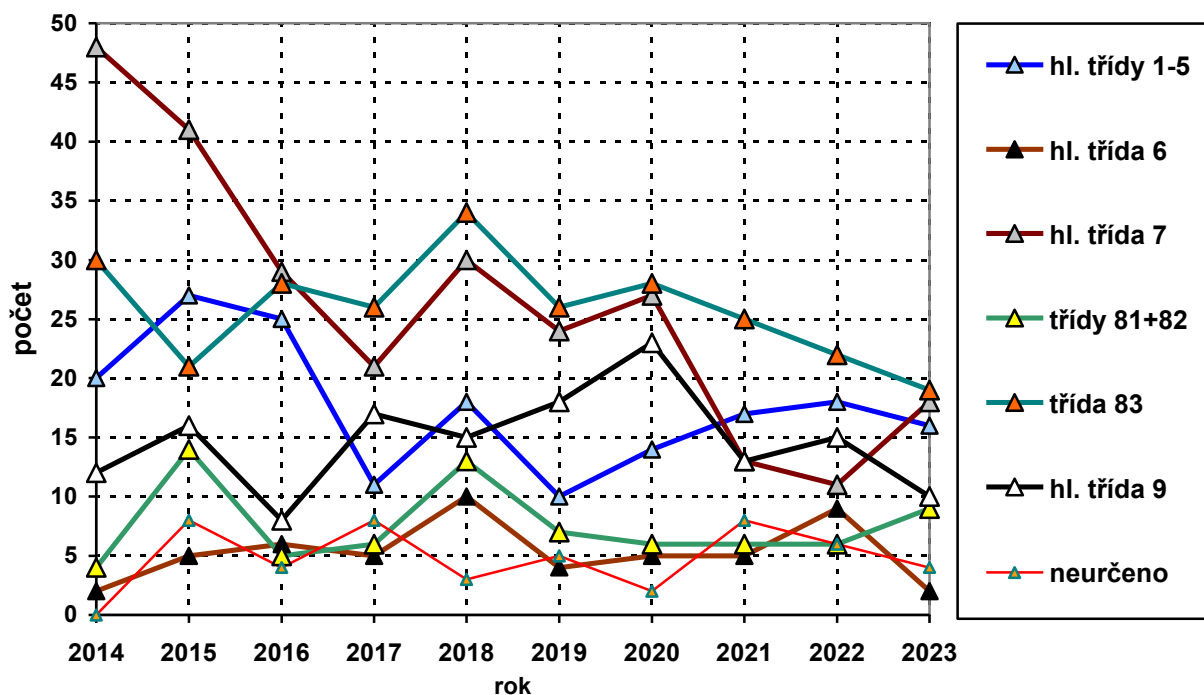
CZ-NACE	zaměstnání CZ-ISCO	smrtné PÚ – počty		
		celkem graf 7.1	z toho dop. nehod	zbývá
C. H.	Obsluha stacionárních strojů a zařízení, montéři	9		9
C. H.	Řidiči a obsluha pojízdných zařízení	19	11	8
H.	Pomocní pracovníci v dopravě a skladování	-	-	-
C. H.	Řemeslníci a opraváři, nespecifikováno	-	-	-
C. H.	Kovodělníci, strojírenští dělníci apod.	4	-	4
C.	Zpracovatelé potravin, dřeva, textilu apod.	-	-	-
C.	Pomocní pracovníci ve výrobě	2	-	2
C.	Pracovníci v oblasti řemesel uměleckých, tradičních a polygrafie	-	-	-
D.	Pracovníci v oboru elektrotechniky/elektroniky	3	1	2
F.	Řemeslníci a kvalifikovaní pracovníci na stavbách (kromě elektr.)	11	2	9
F. B.	Figuranti, dělníci výkopových prací a ve výstavbě, v oblasti těžby	4	-	4
A.	Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	2		2
A.	Pomocní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	-	-	-
-	Pomocní pracovníci poul. prodeje, poskytování služeb a přípravy jídla	-	-	-
E.	Pracovníci s odpady a ostatní, uklízeči, pomocníci	4	1	3
.	Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci, nespecifikováno	-	-	-
.	Pracovníci ve službách a prodeji	3	1	2
.	Úředníci	2	1	1
.	Techničtí a odborní pracovníci	2	-	2
.	Specialisté	7	3	4
.	Zákonodárci a řídicí pracovníci	2	1	1
-	neurčeno	4	1	3
celkem ČR		78	22	56

Řidiči a obsluha pojízdných zařízení utrpěli nejvíce smrtelných pracovních úrazů v letech 2017–2023. V roce 2023 jich bylo 19, z toho 11 případů při dopravních nehodách (třída 83). Obsluha stacionárních strojů a zařízení, montéři neutrpěli při dopravní nehodě případ žádný z celkem vykázaných 9 případů (třídy 81 a 82).

Zákonodárci, specialisté, úředníci, pracovníci řídicí, techničtí, odborní, ve službách a prodeji utrpěli z 16 případů 6 při dopravních nehodách (hlavní třídy 1–5).

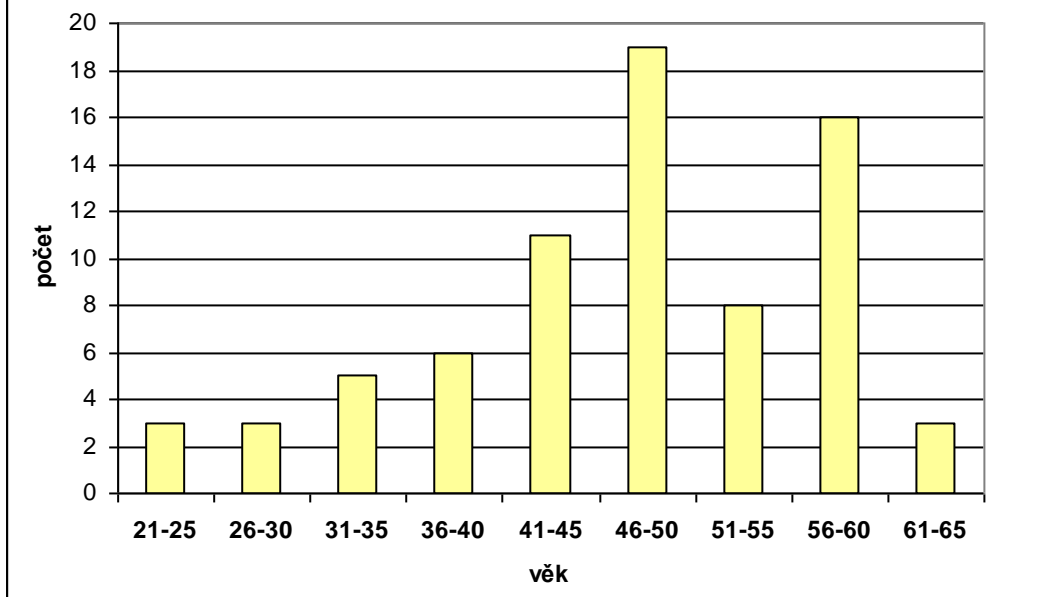
Pomocní a nekvalifikovaní dělníci utrpěli z 10 případů 1 při dopravní nehodě (hlavní třída 9). Řemeslníci a opraváři utrpěli nejvíce případů v letech 2014–2016, v roce 2023 jen 18, z toho 3 při dopravních nehodách (hlavní třída 7). Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství utrpěli 2 případy, z toho při dopravní nehodě žádný (hlavní třída 6).

Graf č. 7.1 Smrtelné pracovní úrazy, zaměstnání CZ-ISCO

Nejvíce zastoupená věková kategorie zraněných byla 51–55 let v letech 2020, 2018, 2017, 2015, 2012, 2010, 2006–2004. V posledních 10 letech zaznamenala nejvíce případů (158). Kategorie 56–60 let dominovala v letech 2022, 2016 a 2008 a **kategorie 46–50 let v letech 2023, 2021, 2019 a 2013** (viz tabulky č. 10 a 12). Průměrný věk zraněných v roce 2023 byl 47 let (ženy 44) a medián 49 let. V grafu č. 7 jsou zobrazeny případy podle věku v roce 2023. Byly vynechány věkové kategorie do 20 a nad 65 let (4 případy).

Graf č. 7.2 Počet smrtelných pracovních úrazů ve věkových kategoriích (21-65 let) v ČR v roce 2023

8 Odvětví podniků, činnosti a úkon

V tabulce č. 8 je uvedeno 75 událostí, které vedly k 78 smrtelným pracovním úrazům, a znázorňuje odvětví podniků (zaměstnavatelů) kódem CZ-NACE (A.–Q. a 1–88). Barevné odlišení je podle kapitoly č. 3. Dále znázorňuje činnosti, při nichž ke smrtelným událostem došlo. Číselný údaj (počet smrtelných pracovních úrazů) leží v průsečíku odvětví a činností.

Tabulka č. 8 Odvětví podniků a činnosti

sekcce CZ-NACE firmy (kód)	oddíl CZ-NACE firmy (kód)	13	14	21	26	31	42	43	51	52	54	55	61	62	66	81	83	celkem případů
		Ošetařování živočichů, chovatelské práce vč. veterin. zákroků	Těžba, soustředování dříví	Rozpojování horniny	Činnosti spojené s provozem energetických zařízení	Strojní zpracování	Opravy, údržba (strojů a zařízení)	Revize, měření, zkoušení (strojů a zařízení)	Příprava stavenišť, demolice	Práce betonářské, zednické, staveb. montážní, tesařské, lešenářské	Stavba a údržba komunikací	Rekonstrukce a údržba staveb	Doprava silniční a závodová	Doprava kolejovými dopravními prostředky	Skladování vč. obsluhy skladových a manipulačních zařízení	Chůze, přecházení ap. pohyb mezi objekty, pracovišti	Pedagogické činnosti	
A.	1	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	7
B.	5	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
B.	8	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
C.	10	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
C.	14	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
C.	22	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
C.	24	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2
C.	25	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	4
C.	30	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
C.	33	0	0	0	0	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	3
D.	35	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
E.	38	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
F.	41	0	0	0	0	0	1	0	1	4	0	1	2	0	0	0	0	9
F.	42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
F.	43	0	0	0	2	0	0	0	1	4	0	0	1	0	1	0	0	9
G.	45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
G.	46	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	3
H.	49	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	0	1	0	0	12
H.	52	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	0	0	0	3
J.	61	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
L.	68	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	1	0	4
M.	71	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
N.	80	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
O.	84	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2
P.	85	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Q.	88	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
celkem		1	3	3	2	4	4	3	2	13	5	2	23	1	5	5	2	78

Činnost

V tabulce č. 8 jsou znázorněny smrtelné pracovní úrazy podle činnosti a odvětví podniku. Lze tedy vysledovat určitý rozptyl, kdy činnosti neodpovídají přesně odvětvím, které podnik většinou vykonává. Znamená to, že odvětví podniku poskytuje informaci jen orientační. Přesnější je činnost, kterou zraněný vykonával při úrazu (odvětví činnosti). Největší počet případů (23) se stal při činnosti „doprava silniční a závodová“ (kód 61). Podílelo se na ní celkem 10 odvětví. Největší počet případů (12) v jednom odvětví se odehrál v odvětví Pozemní a potrubní doprava (tj. oddíl CZ-NACE H. 49), z toho 11 při činnosti „doprava silniční a závodová“. Počty událostí a počty smrtelných pracovních úrazů, které vznikly v důsledku těchto událostí, jsou uvedeny v tabulkách č. 8.1 a 8.3 v tabulkové části.

Úkon

V rámci činnosti prováděl zraněný zaměstnanec úkon, kterým je podrobněji popsána situace v okamžiku úrazu. Počty případů jsou uvedeny v tabulkách č. 8.2 a 8.4.

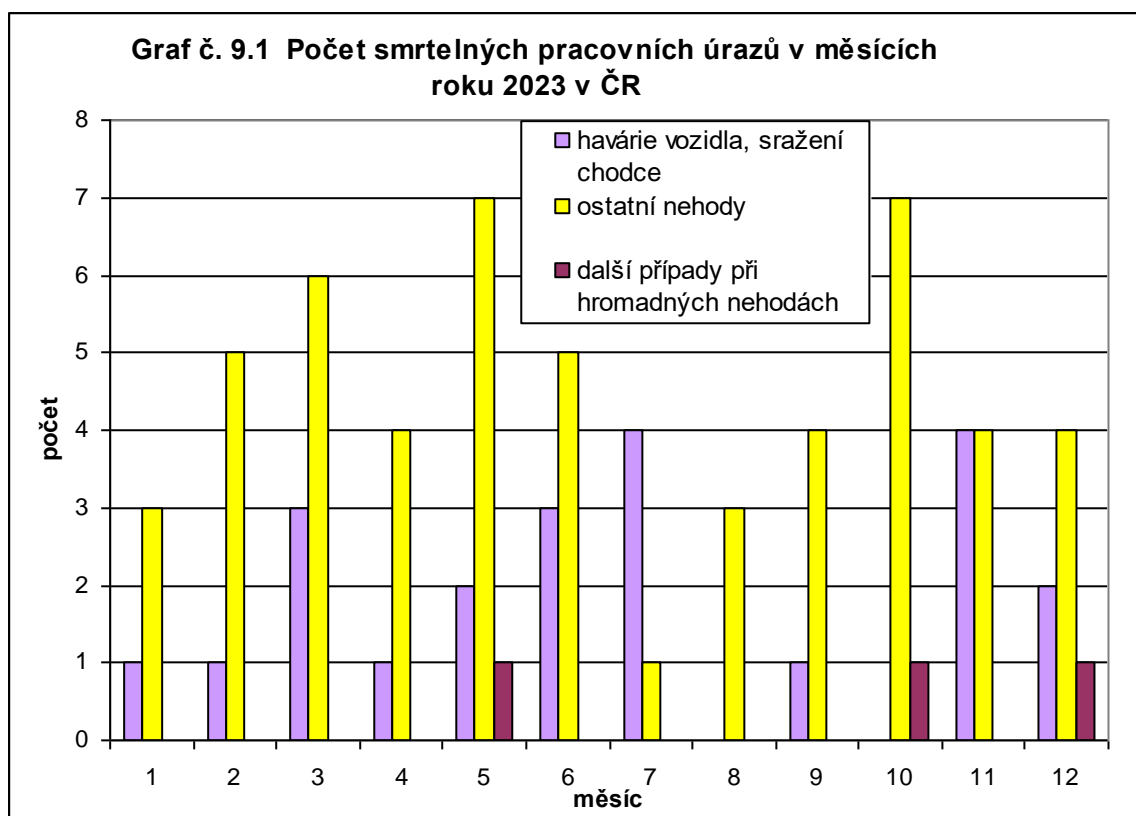
	CZ-NACE firmy - název
A.	01 : Rostlinná a živočišná výroba, myslivost a související činnosti
B.	05 : Těžba černého a hnědého uhlí
B.	08 : Ostatní těžba a dobývání
C.	10 : Výroba potravin. výrobků, nápojů a tabákových výrobků
C.	14 : Výroba oděvů
C.	22 : Výroba pryžových a plastových výrobků
C.	24 : Výroba základních kovů
C.	25 : Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení
C.	30 : Výroba ostatních dopravních strojů a zařízení
C.	33 : Opravy a instalace strojů a zařízení
D.	35 : Výroba a rozvod elektiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu
E.	38 : Shromažďování, sběr a odstraňování odpadů, úprava odpadů k dalšímu využití
F.	41 : Výstavba budov
F.	42 : Stavitelství inženýrské
F.	43 : Stavební činnosti specializované
G.	45 : Velkoobchod, maloobchod a opravy motor. vozidel
G.	46 : Velkoobchod, kromě motorových vozidel
H.	49 : Pozemní a potrubní doprava
H.	52 : Činnosti vedlejší v dopravě a skladování
J.	61 : Telekomunikační činnosti
L.	68 : Činnosti v oblasti nemovitostí
M.	71 : Architektonické a inženýrské činnosti; technické zkoušky a analýzy
N.	80 : Bezpečnostní a pátrací činnosti
O.	84 : Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení
P.	85 : Vzdělávání
Q.	88 : Ambulantní nebo terénní sociální služby
	00 : neurčeno

9 Měsíc a hodina úrazu

V grafu č. 9.1 je uveden počet smrtelných pracovních úrazů, ke kterým došlo v jednotlivých měsících roku 2023. Odděleně jsou uvedeny smrtelné pracovní úrazy při dopravních nehodách a také další případy při pracovních úrazech, kdy došlo k úmrtí více osob při jedné události (dále jen „hromadné pracovní úrazy“). V roce 2023 byly tyto události evidovány jenom tři, každá se dvěma případy.

K největšímu počtu událostí v roce 2023 došlo při práci samotné (v grafu jako „ostatní“) v měsíci květnu a říjnu. V letech 2007, 2009 a 2013 to bylo v říjnu. V letech 2008 a 2010 byl zaznamenán největší počet těchto událostí v měsíci září, v roce 2020 v červenci, v roce 2022 v srpnu a v roce 2012 v dubnu a květnu.

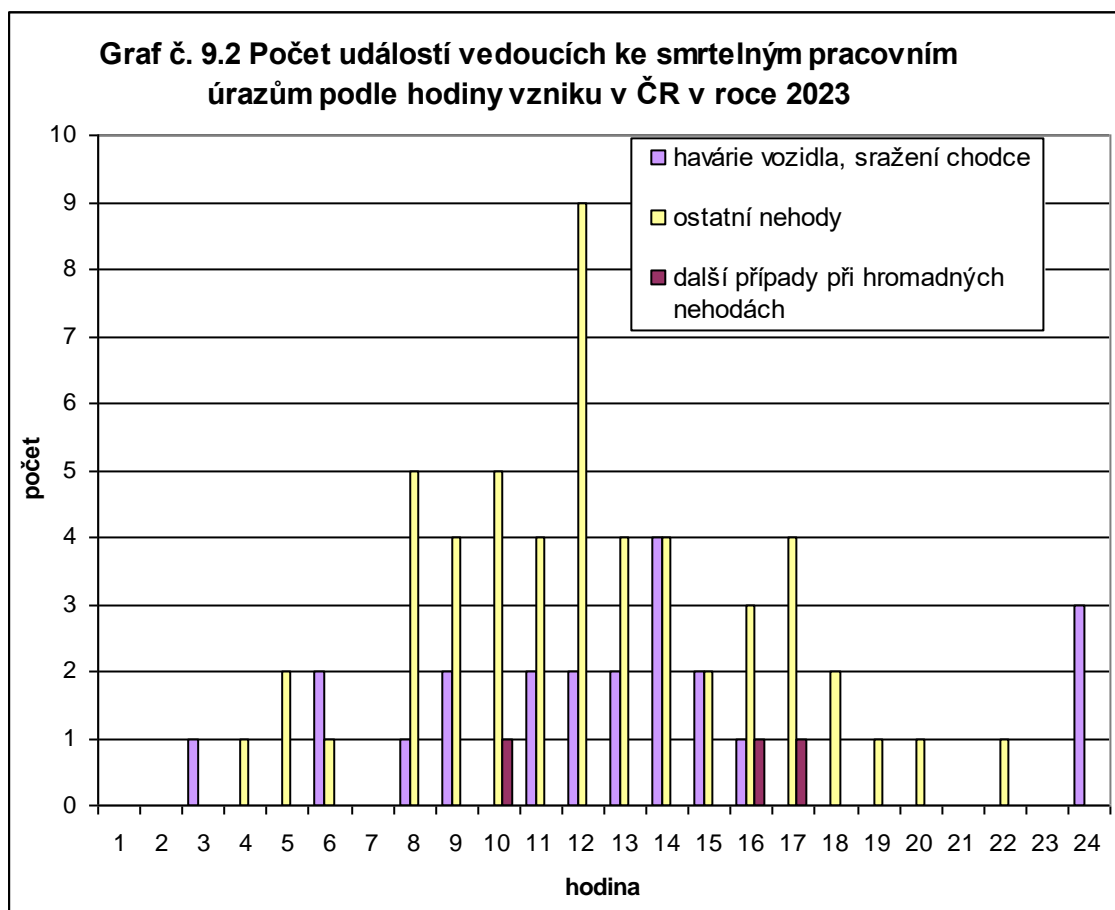
K největšímu počtu událostí při dopravních nehodách (havárie vozidla, sražení chodce) došlo v červenci a listopadu. V roce 2020 to bylo v říjnu, stejně jako v letech 2009 a 2013. V roce 2018 to bylo v měsíci květnu, tak jako v letech 2015, 2011 a 2008. V letech 2012 a 2014 to bylo v červnu.

V grafu č. 9.2 je uveden počet událostí, které vedly ke smrtelným pracovním úrazům v jednotlivých hodinách dne. Odděleně jsou uvedeny dopravní nehody.

V grafu je patrný dvanáctihodinový úsek (od 6. do 18. hodiny) denní pracovní aktivity, v němž došlo k 62 událostem ze 75 (tj. 83 %) vedoucím k 65 smrtelným pracovním úrazům. K největšímu počtu událostí došlo od 11 do 12 hodin. Během noční pracovní aktivity (od 18. do 6. hodiny) došlo jen k 13 událostem, které způsobily 13 smrtelných pracovních úrazů.

V roce 2023 došlo k největšímu počtu událostí způsobených dopravními nehodami (haváriemi vozidel, sražením chodců) od 13 do 14 hodin.

10 Závěr

V roce 2023 byl zaznamenán počet smrtelných pracovních úrazů o 9 menší než v roce předcházejícím, a počet událostí klesl o 11. Četnost smrtelných pracovních úrazů také klesla (0,16). Výskyt smrtelných pracovních úrazů je nyní natolik nízký a rozptýlený do všech odvětví a profesí, že s výjimkou dopravních nehod a pádů lze již hovořit pouze o některých charakteristických jevech, které je možno z údajů o smrtelných pracovních úrazech vysledovat.

Nejčastější jevy:

1. Nejčastější **nehodou** byly dopravní nehody na pozemních komunikacích, které způsobily 22 smrtelných pracovních úrazů. Z toho byly tři chodci srazeni nákladním automobilem, a to při vyhýbání, couvání a nedobrzdnění ke stojícím vozidlům. K dalším případům došlo v souvislosti s provozem drážních vozidel. V pěti případech byli srazeni vlakem a v jednom případě železničním vozem. Současně nejčastějšími **zdroji nehod** byly motorové silniční dopravní prostředky a traktory (23 případů). Smrtná pracovní úrazovost je v některých odvětvích ovlivněna dopravními nehodami významně, což znamená, že se část smrtelných pracovních úrazů nestala přímo při výkonu konkrétní profese v konkrétním odvětví, ale při přesunu mezi pracovišti, např. k zákazníkovi. Tím dochází k určitému zkreslení nebezpečnosti některých odvětví. Šlo zejména o **autodopravu**, která je specifická tím, že pracovištěm zraněného je většinou veřejná komunikace, kde je velká pravděpodobnost cizího zavinění a vazba na bezpečnostní předpisy je relativně nízká. Z 19 smrtelných pracovních úrazů řidičů a obsluhy pojezdových zařízení (CZ-ISCO 83000) se jich 11 událo při dopravních nehodách. Mezi Zákonodárci, specialisty, úředníky, pracovníky řídicími, technickými, odbornými, ve službách a prodeji jich bylo evidováno při dopravních nehodách šest. U Řemeslníků a opravářů byly zaznamenány při dopravních nehodách jenom tři a dělník pomocný a nekvalifikovaný utrpěl pouze jeden smrtelný pracovní úraz. Z policejních statistik vyplývá, že pozemní komunikace v ČR jsou nebezpečný prostor, jeden z nejhorších v Evropě. V mnoha dopravních nehodách rozhodovaly emoce, agresivita, snobství a všeobecná neúcta k zákonům, které mnozí naši spoluobčané nejen že nedodržují, ale navíc si myslí, že je dodržovat nemusí. Z celkem usmrčených osob (odhadem 530) při dopravních nehodách na pozemních komunikacích v roce 2023 jich bylo 4,1 % v pracovněprávním vztahu. Zaměstnavatelé však nemají možnost toto riziko eliminovat, snížit počet těchto smrtelných pracovních úrazů se podaří jen snížením úmrtnosti na pozemních komunikacích globálně.
2. Nejčastějším způsobem zranění byly **mechanické účinky** (70 případů, tj. 90 %). Byly způsobeny nejvíce dopravními nehodami, pády osob a také pády předmětů na osoby. Dále pak sražením mobilním strojem a kontaktem se stacionárním strojem.
3. Nejčastější **příčinou** byla nesprávná organizace práce a neinformovanost mezi zaměstnavateli (17 případů). Celkem bylo evidováno 115 **závad BOZP**.
4. **Porušených předpisů** bylo shledáno 125, nejvíce u podniků (zaměstnavatel nebo jiná firma), a to 68. U dopravních nehod podniky neporušily předpis žádný, většina porušení byla na straně zaměstnance a jiné osoby. **Zavinění** smrtelných pracovních úrazů bylo prokázáno ve 24 případech zraněnému zaměstnanci a ve 39 případech zaměstnavateli nebo další firmě. Zranění zaměstnanci zavinili smrtelné nehody a porušili předpisy pravděpodobně v dalších 3 případech. U těchto případů nebyly informace k analýze k dispozici. Některé případy měly i několik viníků a porušení několika předpisů.

5. Řidiči a obsluha pojízdných strojních zařízení (třída 83) vykázali v letech 2017–2022 nejvíce případů, v roce 2023 celkem 19. Řemeslníci a opraváři (hlavní třída 7) vykázali nejvíce případů v letech 2014–2016, a to 48 v roce 2014. V roce 2023 již jen 18.
6. Nejčastěji ke smrtelným pracovním úrazům došlo ve věkové skupině **46–50 let** (19 případů). Tato věková skupina byla nejfrekventovanější také v letech 2019 a 2021. Průměrný věk zraněných zaměstnanců v roce 2023 byl 47 a medián 49 let.
7. Nejvíce smrtelných pracovních úrazů bylo vykázáno v podnicích zabývajících se **stavebnictvím** (20 případů), dále **dopravou a skladováním** (15 případů) a potom **zpracovatelským průmyslem** (13 případů).
8. V odvětví **těžba a dobývání** byly zaznamenány 3 smrtelné pracovní úrazy.
9. Roztříděním případů podle odvětví událostí, při nichž k smrtelnému pracovnímu úrazu došlo, se ukázalo, že největší počet případů (27) vykázala doprava a skladování.
10. Činnost s největší četností smrtelných pracovních úrazů byla doprava silniční a závodová (23 případů), dále práce betonářské, zednické, stavebně montážní, tesařské a lešenářské (13 případů).
11. Hromadné smrtelné pracovní úrazy se udály tři, při každém zemřeli dva zaměstnanci. Jednalo se o dopravní nehodu (sražení vlakem), udušení v šachtě odvodu vzduchu a vraždu střelnou zbraní.
12. Během denní pracovní aktivity došlo k 83 % událostí, které způsobily smrtelný pracovní úraz.
13. Došlo ke 4 smrtelným pracovním úrazům **žen**. Jednalo se o dvě autonehody, stisknutí automatickou balicí linkou a vraždu.
14. Pod vlivem alkoholu byly způsobeny čtyři případy, a to při práci s kladivem pád na kámen s 0,6 promile a THC, pád ze 4 m z lešení, autonehoda (1,6 promile) a vstup do kolejiště, kde projížděl posunovaný vůz (2,4 promile). Údaje o obsahu alkoholu nebyly v některých letech uváděny. Nejvyšší obsah alkoholu v krvi byl naměřen v roce 2006 (3,5 promile) po pádu ze střechy. V roce 2019 to byly 3,0 promile po pádu z lešení z výšky 7 m.
15. Celkem v 67 případech (86 %) zemřel zraněný zaměstnanec v den úrazu. U zbylých 11 případů se jednalo napřed o závažné pracovní úrazy, které si vyžádaly 166 dnů pracovní neschopnosti, z toho nejdelší trvala 114 dnů. V roce 2007 to bylo rekordních 1 422 dnů pracovní neschopnosti.
16. Převážná většina (59, tj. 77 %) zraněných zaměstnanců byla státní příslušnosti české, dále ukrajinské (12 případů), slovenské (4 případy), jeden příslušnosti polské a jeden gruzínské. Těchto 18 cizích státních příslušníků bylo zraněno v 11 případech pádem osoby, ve 3 případech při autonehodě a po jednom případě sražením vlakem, sražením vysokozdvizným vozíkem, zasažením vysokým napětím a úmrtím.

V tabulkách č. 10 a 11 jsou uvedeny některé vybrané charakteristiky a způsoby zranění u smrtelných pracovních úrazů za posledních deset let.

Použité zdroje dat

1. Statistiky dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz v ČR, ČSÚ
2. Pracovní neschopnost pro nemoc a úraz v ČR (NemÚr), ČSÚ
3. Informační systém o pracovních úrazech, SÚIP
4. Databáze smrtelných pracovních úrazů, VÚBP
5. Data z databáze úrazů při dopravních nehodách, Dopravní policie ČR
6. Data z databáze Českého báňského úřadu

Tabulková část

tab. č.	název	strana
1	Časové řady ukazatelů smrtelné pracovní úrazovosti v ČR v letech 2014–2023 (ČSÚ, SÚIP, ČBÚ, VÚBP)	39
2.1	Ukazatele smrtelné pracovní úrazovosti v ČR v krajích v roce 2023 (ČSÚ, SÚIP, ČBÚ, VÚBP)	40
2.2	Časové řady ukazatelů smrtelné pracovní úrazovosti v krajích v letech 2019–2023 (ČSÚ, SÚIP, ČBÚ, VÚBP)	40
3.2.1	Smrtelné pracovní úrazy a pojištěnci v ČR v odvětvích (CZ-NACE) v letech 2019–2023 (SÚIP, ČBÚ, ČSÚ)	41
3.2.2	Četnost smrtelných pracovních úrazů v ČR na 10 000 pojištěnců v odvětvích (CZ-NACE) v letech 2019–2023 (SÚIP, ČBÚ, ČSÚ)	41
3.2.3	Smrtelné pracovní úrazy v ČR v odvětvích (CZ-NACE) podrobně v letech 2019–2023 (SÚIP, ČBÚ)	42
5.1.1	Smrtelné pracovní úrazy v ČR ve skupinách nehod v letech 2019–2023 (VÚBP)	43
5.2.1	Smrtelné pracovní úrazy v ČR ve vybraných skupinách zdrojů nehod v letech 2019–2023 (VÚBP)	44
5.3.1	Smrtelné pracovní úrazy v ČR ve skupinách zdrojů úrazů (ESAW) evidované SÚIP a ČBÚ v roce 2023 (SÚIP, ČBÚ)	45
5.3.2	Smrtelné pracovní úrazy v ČR ve skupinách zdrojů úrazů (ESAW) evidované SÚIP a ČBÚ v roce 2023, seskupeno pro graf (SÚIP, ČBÚ)	45
5.4.1	Vybrané závady BOZP u smrtelných pracovních úrazů v ČR v letech 2014–2023 (VÚBP)	46
8.1	Smrtelné pracovní úrazy v ČR v roce 2023, činnost (VÚBP)	47
8.2	Smrtelné pracovní úrazy v ČR v roce 2023, úkon (VÚBP)	47
8.3	Události vedoucí ke smrtelným pracovním úrazům v ČR v letech 2019–2023, činnost (VÚBP)	48
8.4	Smrtelné pracovní úrazy v ČR v letech 2019–2023, úkon (VÚBP)	49
10	Smrtelné pracovní úrazy v ČR, vybrané charakteristiky v letech 2014–2023 (VÚBP)	50
11	Smrtelné pracovní úrazy v ČR, vybrané způsoby zranění v letech 2014–2023 (VÚBP)	50
12	Smrtelné pracovní úrazy v ČR, věkové kategorie zraněných zaměstnanců v letech 2014–2023 (VÚBP)	51

Tabulka č. 1 Časové řady ukazatelů smrtelné pracovní úrazovosti v ČR v letech 2014–2023 (ČSÚ, SÚIP, ČBÚ, VÚBP)

rok	počet pojištěnců	smrtelné pracovní úrazy			četnost na 10 000 pojištěnců	procento z pracovních úrazů s pracovní neschopností
		celkem	žen	mladistvých		
	graf č. 1.3	graf 1.1			graf č. 1.2	
2014	4 464 057	116	1	0	0,26	0,26
2015	4 507 012	132	12	0	0,29	0,28
2016	4 571 305	105	4	0	0,23	0,22
2017	4 671 825	94	4	1	0,20	0,20
2018	4 732 737	123	6	0	0,26	0,27
2019	4 732 889	94	5	0	0,20	0,21
2020	4 690 373	105	2	0	0,22	0,25
2021	4 708 165	87	7	0	0,18	0,19
2022	4 747 949	87	5	0	0,18	0,20
2023	4 766 867	78	4	1	0,16	0,18

Smrtelné pracovní úrazy od roku 2012 nepodléhají statistickému zjišťování NemÚr (ČSÚ).

Tabulka č. 2.1 Ukazatele smrtelné pracovní úrazovosti v ČR v krajích v roce 2023 (ČSÚ, SÚIP, ČBÚ, VÚBP)

kraj	počet zaměstnaných v NH	počet smrtelných prac. úrazů graf č. 2.1.1	četnost smrtelných pracovních úrazů na 10 000 zam. v NH
Hlavní město Praha	633 449	24	0,38
Středočeský	630 382	6	0,10
Vysočina	230 683	1	0,04
Jihočeský	284 763	3	0,11
Plzeňský	268 980	2	0,07
Karlovarský	132 058	-	-
Ústecký	346 623	7	0,20
Liberecký	189 006	3	0,16
Královéhradecký	239 269	2	0,08
Pardubický	232 283	2	0,09
Jihomoravský	532 966	5	0,09
Zlínský	258 233	5	0,19
Olomoucký	276 046	4	0,14
Moravskoslezský	512 126	11	0,21
mimo ČR	-	3	-
celkem	4 766 867	78	0,16

Tabulka č. 2.2 Časové řady ukazatelů smrtelné pracovní úrazovosti v krajích ČR v letech 2019–2023 (ČSÚ, SÚIP, ČBÚ, VÚBP)

kraj	počet smrtelných pracovních úrazů graf č. 2.1.1 a 2.2.1					četnost smrtelných prac. úrazů na 10 000 pojištěnců, graf č. 2.2.2				
	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023
Hl. m Prahu	22	23	26	22	24	0,17	0,18	0,21	0,17	0,38
Středočeský	8	3	3	2	6	0,18	0,07	0,06	0,04	0,10
Vysočina	6	5	5	4	1	0,33	0,28	0,28	0,22	0,04
Jihočeský	8	13	6	5	3	0,34	0,56	0,26	0,22	0,11
Plzeňský	4	7	4	9	2	0,18	0,31	0,18	0,39	0,07
Karlovarský	2	-	1	3	-	0,23	-	0,12	0,37	-
Ústecký	6	13	8	7	7	0,21	0,47	0,29	0,26	0,20
Liberecký	4	1	1	2	3	0,26	0,07	0,07	0,13	0,16
Královéhradecký	4	10	5	3	2	0,20	0,50	0,25	0,14	0,08
Pardubický	5	3	2	2	2	0,25	0,15	0,10	0,10	0,09
Jihomoravský	9	6	8	13	5	0,18	0,12	0,16	0,25	0,09
Zlínský	3	3	6	3	5	0,13	0,13	0,27	0,13	0,19
Olomoucký	2	5	3	2	4	0,08	0,21	0,13	0,09	0,14
Moravskoslezský	10	11	8	7	11	0,21	0,24	0,17	0,15	0,21
mimo ČR	1	2	1	3	3	-	-	-	-	-
celkem	94	105	87	87	78	0,20	0,22	0,18	0,18	0,16

Tabulka č. 3.2.1 Smrtné pracovní úrazy a pojištěnci v ČR v odvětvích v letech 2019–2023 (SÚIP, ČBÚ, ČSÚ)

kód	odvětví (CZ-NACE), graf 3.1.1 - 3.1.2 - 3.2.1	2019	2020	2021	2022	2023	pojištěnci
A.	Zemědělství, lesnictví, rybářství	8	9	7	14	7	107 555
B.	Těžba a dobývání	2	2	-	5	3	18 962
C.	Zpracovatelský průmysl	19	16	13	9	13	1 177 849
D.	Výroba a rozvod elektřiny a j. energie	1	2	1	-	2	38 624
E.	Zásobování vodou; činnost s odpady	4	6	6	4	1	58 399
F.	Stavebnictví	17	33	24	10	20	250 236
G.	Velkoobchod, maloobchod; opravy motor. vozidel	3	6	7	12	4	628 030
H.	Doprava a skladování	24	21	18	13	15	293 723
I.	Ubytování, stravování a pohostinství	1	1	-	2	-	144 208
J.	Informační a komunikační činnosti	-	-	1	-	1	158 558
K.	Peněžnictví a pojišťovnictví	-	-	-	1	-	91 181
L.	Činnosti v oblasti nemovitostí	4	2	2	2	4	74 755
M.	Profesní, vědecké a technické činnosti	3	1	2	1	1	231 344
N.	Administrativní a podpůrné činnosti	3	3	-	2	1	254 903
O.	Veřejná správa a obrana; povinné soc. zabezp.	2	1	4	4	2	259 261
P.	Vzdělávání	1	-	-	3	2	418 983
Q.	Zdravotní a sociální péče	1	1	1	-	1	433 857
R.	Kulturní, zábavní a rekreační činnost	1	-	1	2	-	65 780
S.	Ostatní činnosti	-	-	-	1	-	60 659
T.+U.	Činnosti domácností / exteritoriálních organizací	-	-	-	-	-	-
	nezjištěno	-	1	-	2	1	-
celkem ČR		94	105	87	87	78	4 766 867

Tabulka č. 3.2.2 Četnost smrtelných pracovních úrazů v ČR na 10 000 pojištěnců v odvětvích (CZ-NACE) v letech 2019–2023 (SÚIP, ČBÚ, ČSÚ)

kód	odvětví (CZ-NACE), graf 3.2.2	2019	2020	2021	2022	2023
A.	Zemědělství, lesnictví, rybářství	0,73	0,82	0,64	1,30	0,65
B.	Těžba a dobývání	0,85	0,90	-	2,63	1,58
C.	Zpracovatelský průmysl	0,15	0,13	0,11	0,08	0,11
D.	Výroba a rozvod elektřiny a j. energie	0,27	0,52	0,26	-	0,52
E.	Zásobování vodou; činnost s odpady	0,68	1,02	1,03	0,68	0,17
F.	Stavebnictví	0,72	1,39	0,99	0,40	0,80
G.	Velkoobchod, maloobchod; opravy motor. vozidel	0,05	0,10	0,11	0,19	0,06
H.	Doprava a skladování	0,80	0,71	0,61	0,44	0,51
I.	Ubytování, stravování a pohostinství	0,07	0,07	-	0,14	-
J.	Informační a komunikační činnosti	-	-	0,07	-	0,06
K.	Peněžnictví a pojišťovnictví	-	-	-	0,11	-
L.	Činnosti v oblasti nemovitostí	0,57	0,28	0,28	0,27	0,54
M.	Profesní, vědecké a technické činnosti	0,13	0,04	0,09	0,04	0,04
N.	Administrativní a podpůrné činnosti	0,12	0,12	-	0,08	0,04
O.	Veřejná správa a obrana; povinné soc. zabezpečení	0,07	0,04	0,15	0,15	0,08
P.	Vzdělávání	0,03	-	-	0,07	0,05
Q.	Zdravotní a sociální péče	0,03	0,03	0,02	-	0,02
R.	Kulturní, zábavní a rekreační činnost	0,15	-	0,16	0,31	-
S.	Ostatní činnosti	-	-	-	0,13	-
celkem ČR		0,20	0,22	0,18	0,18	0,16

Tabulka č. 3.2.3 Smrtelné pracovní úrazy v ČR v odvětvích podrobně (CZ-NACE) v letech 2019–2023 (SÚIP, ČBÚ)

odvětví podrobně (CZ-NACE)	2019	2020	2021	2022	2023
A 01 Rostl. a živ. výroba, myslivost a souv. čin.	7	8	4	10	7
A 02 Lesnictví a těžba dřeva	1	1	3	4	-
A 03 Rybolov a akvakultura	-	-	-	-	-
B 05 Těžba a úprava černého a hnědého uhlí	1	1	-	4	2
B 07 Těžba a úprava rud	-	-	-	-	-
B 08 Ostatní těžba a dobývání	-	1	-	-	1
B 09 Podpůrné činnosti při těžbě	1	-	-	1	-
C 10-11-12 Výroba potravin. vyr., nápojů a tabákových vyr.	2	4	2	-	1
C 14 Výroba oděvů	-	1	-	-	1
C 16 Zprac. dřeva, vyr. dřev., kork., prout. a slam.vyr kromě nábytku	2	-	2	2	-
C 17 Výroba papíru a výrobků z papíru	-	-	-	1	-
C 19 Výroba koksu a rafinovaných ropných produktů	1	-	-	-	-
C 20 Výroba chemických látek a chemických přípravků	1	1	1	-	-
C 21 Výroba základních farmaceutických vyr. a přípravků	-	-	-	-	-
C 22 Výroba pryžových a plastových výrobků	-	-	-	-	1
C 23 Výroba ost. nekovových minerálních výrobků	2	-	2	2	-
C 24 Výroba základních kovů, hutní zprac. kovů; slévárství	1	-	1	1	2
C 25 Výroba kovových konstrukcí, kovoděl. vyr. kromě strojů a zař.	4	3	3	-	4
C 26 Výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařiz.	-	-	-	-	-
C 27 Výroba elektrických zařízení	1	-	-	-	-
C 28 Výroba strojů a zařízení	1	3	1	1	-
C 29 Výroba mot.voz. (kromě motocyklů),přívěsů,návěsů	1	3	-	-	-
C 30 Výroba ostat. dopravních prostředků a zařízení	-	-	-	-	1
C 31 Výroba nábytku	1	-	-	-	-
C 32 Zpracovatelský průmysl ostatní	1	-	-	-	-
C 33 Opravy a instalace strojů a zařízení	1	1	1	2	3
D 35 Výroba a rozvod elektřiny,plynu,tepla,klim.vz.	1	2	1	-	2
E 36 Shromažďování, úprava a rozvod vody	-	-	-	-	-
E 37 Činnosti související s odpadními vodami	-	-	-	-	-
E 38 Shromažd., sběr a odstraň. odpadů, úprava od.	4	6	6	4	1
F 41 Výstavba budov	6	12	8	5	9
F 42 Inženýrské stavitelství	3	7	2	1	2
F 43 Specializované stavební činnosti	8	14	14	4	9
G 45 Velkobchod, maloobchod a opravy motor. vozidel	-	2	-	1	1
G 46 Velkoobchod, kromě motorových vozidel	1	3	5	10	3
G 47 Maloobchod, kromě motorových vozidel	2	1	2	1	-
H 49 Pozemní a potrubní doprava	21	16	16	11	12
H 52 Skladování a vedlejší činnosti v dopravě	2	4	2	2	3
H 53 Poštovní a kurýrní činnosti	1	1	-	-	-
I 55 Ubytování	-	-	-	-	-
I 56 Stravování a pohostinství	1	1	-	2	-
J 58 Vydavatelské činnosti	-	-	1	-	-
J 61 Telekomunikační činnosti	-	-	-	-	1
K 64 Finanční zprostředkování kromě pojišťovnictví a penz. financ.	-	-	-	1	-
L 68 Činnosti v oblasti nemovitostí	4	2	2	2	4
M 70 Činnosti vedení podniků	-	1	-	-	-
M 71 Architekt. A inženýrské činnosti	1	-	1	-	1
M 72 Výzkum a vývoj	1	-	-	-	-
M 74 Ostatní profesní, vědecké a technické činnosti	1	-	1	1	-
N 78 Činnosti související se zaměstnáním	-	1	-	-	-
N 79 Činnosti cestovních agentur, kanceláří a jiné rezervační činn.	-	-	-	1	-
N 80 Bezpečnostní a pátrací činnosti	1	2	-	1	1
N 81 Činnosti souv. se stavbami a úpravou krajiny	2	-	-	-	-
N 82 Admin. kancel. aj. podpůrné činn. pro podnik.	-	-	-	-	-
O 84 Veřejná správa a obrana; povinné soc. zabezpečení	2	1	4	4	2
P 85 Vzdělávání	1	-	-	3	2
Q 86 Zdravotní péče	1	1	-	-	1
Q 87 Pobytové služby sociální péče	-	-	1	-	-
R 90 Tvůrčí, umělecké a zábavní činnosti	-	-	1	-	-
R 91 Činnosti knihoven, archivů, muzeí aj. kulurních. zařízení	1	-	-	1	-
R 92 činnosti heren, kasín a sázkových kanceláří	-	-	-	1	-
R 93 Sportovní, zábavní a rekreační činnosti	-	-	-	-	-
S 94 Činnosti org. sdružující osoby za účelem prosaz. spol. zájmů	-	-	-	-	-
S 95 Opravy počítačů a výrobků pro osobní potřebu a domácnost neurčeno	-	1	-	1	-
celkem ČR	94	105	87	87	78

Příloha C2

Tabulka č. 5.1.1 Smrtelné pracovní úrazy v ČR ve skupinách nehod v letech 2019–2023 (VÚBP)

k.	skupina nehod (graf 5.1)	2019	2020	2021	2022	2023
01	Hrubý kontakt se zdrojem úrazu, nespecifikováno	-	-	-	-	-
11	Havárie letadla	1	-	-	-	-
12	Havárie plavidla	-	-	-	-	-
13	Havárie silničního dopravního prostředku, dopr. vozíku a samojízdného dopravního stroje	26	34	15	16	19
14	Havárie zdvihadla a zařízení pro dopravu po laně	-	-	-	-	-
15	Havárie kolejového dopravního prostředku	-	1	1	1	-
16	Exploze stroje, pomůcky, předmětu, roztržení přetlakem	-	1	-	2	--
17	Ostatní exploze – nálože, výbušniny, plynů, par a aerosolů	-	-	2	-	-
20	Zachycení, zasažení, udeření osoby	-	-	-	-	-
21	Zachycení, sražení, přejetí, přiražení osoby pohybujícím se strojem (vč. břemenem na něm)	11	11	20	11	13
22	Udeření, navinutí, říznutí, stisknutí osoby částí stroje, vtažení do nebezpečných míst na stroji	5	7	7	6	6
23	Udeření, říznutí, stisknutí, přiražení osoby nářadím	-	-	-	1	-
24	Zasažení osoby předměty, materiály a částicemi odletujícími od stroje	2	-	-	-	-
25	Zasažení osoby předměty, částicemi odletujícími od nářadí	-	-	-	-	-
26	Zasažení osoby úlomky z rozbitého předmětu, jeho povrchu	-	-	-	-	-
28	Zasažení osoby elektrickým proudem, popálení elektrickým obloukem	2	2	4	2	4
29	Udeření, přiražení osoby dveřmi, vraty, oknem	1	-	-	1	-
31	Popálení osoby roztavenou látkou ze stroje, zpracovávaného materiálu	-	-	-	-	-
32	Popálení osoby roztavenou látkou z pánve, formy, nádoby	-	-	-	-	-
34	Popálení osoby plamenem, zplodinami hoření, opaření párou, tekutinou ze stroje	-	-	-	-	-
35	Popálení osoby plamenem, zplodinami hoření, opaření párou, tekutinou z nádoby, předmětu	1	-	-	-	1
36	Popálení osoby o horký povrch stroje, nářadí, předmětu	-	-	-	-	-
38	Poleptání osoby látkami ze stroje, nádoby, předmětu, hromady	-	-	-	-	-
40	Pád předmětu na osobu, přiražení, udeření, střet	-	-	-	2	-
41	Pád na osobu stroje, předmětu, části stavby a z nich uvolněných částí	8	11	7	12	5
42	Pád břemena, nákladu přepravovaného strojem na osobu	2	2	1	4	4
43	Pád ručně manipulovaného břemena na osobu	-	1	1	-	-
44	Přiražení osoby ručně manipulovaným břemenem k různým plochám	-	-	1	1	-
45	Sesutí zeminy, pád horniny (výkop, raž.prostor), proboření do materiálu (zásobník), zavalení	4	1	5	1	1
46	Udeření osoby ručně manipulovaným, hozeným, odkopnutým předmětem	-	-	-	-	-
48	Udeření, zachycení, přiražení osoby pohybujícím se předmětem	1	2	1	-	-
51	Pád osoby na rovině (včetně nedokončeného)	3	-	1	-	-
52	Pád osoby na stroji (v ložném, cestovním prostoru, na lávce, plošině, rámu ap.)	-	-	-	-	-
53	Pád osoby na schodech a ze schodů	1	1	-	-	-
54	Pád osoby ze žebříku, stoupaček	-	3	-	1	-
55	Pád osoby ze stroje (včetně ze stupaček, lávek, plošin, které jsou součástí stroje)	-	3	4	1	3
56	Pád osoby z lešení, podesty, lávky, plošiny, z části budovy, stavby a pád do prohlubně	16	11	8	12	16
57	Pád osoby z přírodního útvaru, sloupu, stohu předmětů a ze samostatného předmětu	-	1	-	1	2
58	Pád osoby z nábytku, sportovního nářadí, zařizovacího předmětu	-	-	-	-	-
61	Náraz osoby na hranu, plochu stroje, části stavby, předmětu	1	-	-	-	-
64	Namožení a tělesná reakce při působení na předmět a při pohybu	-	-	-	-	-
66	Vdechnutí toxických plynů, par, zplodin hoření a výbuchu (vč. dušení nedostatkem kyslíku)	2	3	4	1	2
67	Požítí, vstřebání toxické látky	-	-	-	-	-
71	Nehody způsobené jinými osobami (napadení, úklad)	1	1	1	2	2
72	Nehody způsobené živočichy	-	2	2	3	-
73	Kolaps, infarkt, zkrat	5	6	1	5	-
80	Účinky počasí, živlů, prostředí na osobu, tonutí, nespecifikováno	-	-	-	-	-
82	Účinky blesku (zasažení, popálení)	-	-	-	-	-
83	Tonutí osoby ve vodní ploše, prohlubni, nádrži (i po pádu z vodního dopr. prostředku)	1	1	1	1	-
90	Jiný způsob výše neuvedený	-	-	-	-	-
celkem ČR		94	105	87	87	78

Příloha C2

Tabulka č. 5.2.1 Smrtelné pracovní úrazy v ČR ve vybraných skupinách zdrojů nehod v letech 2019–2023 (VÚBP)

kód	skupina zdrojů nehod	2019	2020	2021	2022	2023
11 11	Letadla	1	-	-	-	-
11 12	Dopravní prostředky vodní	-	1	-	-	-
11 19-21	Motorové silniční dopravní prostředky a traktory	31	39	28	23	23
11 22	Přívěsy, návěsy motorových dopravních prostředků	-	-	-	-	-
11 23	Dopravní prostředky silniční bezmotorové	1	-	-	-	-
11 25	Dopravní vozíky	1	3	1	3	4
11 27	Kolejové dopravní prostředky	1	8	5	2	6
12 11	Jeřáby	1	-	2	2	-
12 12	Výtahy, zvedací plošiny, těžní stroje	1	1	-	-	1
12 21	Transportní zařízení, dopravníky	-	3	1	1	1
12 22	Zařízení pro ložné operace a sklady	1	1	2	1	-
12 25	Zvedací mechanismy, nakládací, vykládací zařízení, navijáky	1	-	-	-	-
13 11	Rýpadla, stroje pro zemní a těžební práce	-	-	-	1	-
13 31	Samojízdné stroje pro stavební a inženýrské práce	-	-	1	-	1
23 11	Kotle	-	-	1	-	-
26 11	Transformátory, rozvaděče	-	-	2	1	2
26 12	Elektrická vedení	2	2	1	1	2
26 15	Elektrické přístroje	-	-	1	-	-
31 11	Obráběcí stroje	-	-	-	-	1
31 12	Stroje tvářecí na kovy a plasty	1	2	-	-	-
35 11	Zemědělské stroje včetně strojů pro lesnickou činnost	-	-	-	1	-
38 11	Střelné zbraně, expanzní přístroje	-	-	-	1	-
51 15	Stromy, porost	4	5	3	7	2
52 11	Komunikace pro bezkolejovou dopravu a pěší	2	-	1	-	-
53 21	Lešení, podpěrné konstrukce	3	3	3	3	6
53 22	Podesty, lávky, plošiny, rampy	3	-	-	1	3
53 11/31	Budovy a halové objekty/ části budov a staveb	8	8	4	6	7
53 35	Podlahy v budovách a halách	-	-	-	-	-
54 11	Schodiště (včetně podestí), schody, stupínky (praktikáblly)	-	1	-	-	-
54 15	Žebříky, stupačky, manipulační schůdky	-	3	-	1	-
55 11	Hromady, hranice materiálů a předmětů	-	-	-	-	-
56 11	Prohlubně, otvory v podlahách, šachty, jámy	2	-	-	1	-
56 15	Výkopy, přírodní prohlubně v terénu	3	2	4	1	1
57 11	Vodní plochy, vodní toky	-	-	-	1	-
61 11	Zemina, hornina, pevná paliva	1	-	1	1	2
61 21	Prašné částice, mleté, sypké materiály vč. výrobků z obilovin	-	-	-	1	-
62 12	Odlitky, výkovky, vylisky, obrobky z kovů a jejich slitin	-	-	-	-	-
62 15	Svařované díly (svařence) jinde neuváděné	-	1	-	-	-
64 12	Přepravní prostředky a obaly	2	-	-	-	-
64 35	Zásobníky, regály, nádoby	-	-	-	1	-
65 11	Zdicí materiály, krytiny, materiály dlažební, žáruvzdorné	-	-	-	2	-
65 12	Stavební dílce a prvky, prefabrikáty (z kovu, betonu, dřeva)	1	3	2	2	1
66 11	Výrobky těžby dřeva	-	-	-	1	-
71 21	Střelivo, výbušniny, pyrotechnické výrobky	1	-	-	-	-
72 43	Rozpouštědla, estery kyselin, ketony	-	-	-	-	-
76 00	Vzduch, plynné látky, páry a kouře	-	-	-	-	-
76 21	Plyny neklasifikované v ostatních skupinách	-	-	3	-	2
76 32	Kouře a zplodiny hoření, páry kovů, dýmy, mlhy	1	2	-	-	-
81 11	Plamen, oheň, požár	-	-	-	-	-
91 11	Lidé	6	7	2	7	2
92 11	Velká hospodářská zvířata	1	1	1	3	-
	část z celkového počtu v ČR	80 z 94	96 z 105	69 z 87	76 z 87	67 z 78

Příloha C2

Tabulka č. 5.3.1 Smrtelné pracovní úrazy v ČR ve skupinách zdrojů úrazů (ESAW) evidované SÚIP a ČBÚ v roce 2023 (SÚIP, ČBÚ)

kód	zdroje úrazu	počet	%
1	Budovy, stavební konstrukce, povrchy – v úrovni země	17	21,9
2	Budovy, stavební konstrukce, povrchy – nad úrovní země	-	-
3	Budovy, stavební konstrukce, povrchy – pod úrovní země	3	3,8
5	Motory, systémy pro přenos a skladování energie	4	5,1
7	Ruční nářadí mechanické	1	1,3
10	Stroje a zařízení stabilní	5	6,4
11	Systémy pro dopravu, manipulaci a skladování	6	7,7
12	Pozemní vozidla	23	29,6
13	Ostatní dopravní prostředky	6	7,7
14	Materiály, předměty, výrobky, součásti strojů a vozidel, úlomky, prach	5	6,4
15	Nebezpečné látky a přípravky, látky radioaktivní, biologické	3	3,8
17	Kancelářské zařízení, osobní/sportovní potřeby, zbraně atd.	-	-
18	Živé organismy a lidské bytosti	4	5,
20	Fyzikální jevy a přírodní živly	1	1,3
99	Ostatní zdroje	-	-
celkem ČR		78	100 %

Tabulka č. 5.3.2 Smrtelné pracovní úrazy v ČR ve skupinách zdrojů úrazů (ESAW) evidované SÚIP a ČBÚ v roce 2023, seskupeno pro graf (SÚIP, ČBÚ)

kód	zdroje úrazu (graf 5.3)	počet	%
12-13	Pozemní vozidla, ostatní dopravní prostředky	29	37,2
11	Systémy pro dopravu, manipulaci a skladování	6	7,7
9-10	Stroje a zařízení mobilní a stabilní	5	6,4
1-2-3	Budovy, stavební konstrukce, povrchy	20	25,7
14	Materiály, předměty, výrobky, součásti strojů a vozidel, úlomky, prach	5	6,4
6-7-8	Ruční nářadí mechanické / nepoháněné	1	1,3
15	Nebezpečné látky a přípravky, látky radioaktivní, biologické	3	3,8
5	Motory, systémy pro přenos a skladování energie	4	5,1
18-20	Živé organismy a lidské bytosti, fyzikální jevy a přírodní živly	5	6,4
16-17-19	Ochranná a kancelářská zařízení, hromadný odpad	-	-
99	Ostatní zdroje	-	-
celkem ČR		78	100 %

Příloha C2

Tabulka č. 5.4.1 Vybrané závady BOZP u smrtelných pracovních úrazů v ČR v letech 2014–2023 (VÚBP)

BOZP závada		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Chyby na straně organizace:											
	Vadný nebo nepříznivý stav zdroje úrazu (nikoli pracoviště)	-	4	-	2	1	2	-	2	2	2
	Chybějící nebo nedostatečná ochranná zařízení a zajištění	15	11	5	3	4	9	8	11	6	14
	Chybějící (nepřidělené), nedostatečné nebo nevhodné OOPP	2	4	7	4	2	6	3	3	3	6
	Nepříznivý stav nebo vadné uspořádání pracoviště, popř. komunikace (i když je)	5	3	4	1	2	3	2	6	4	9
	Nesprávná organizace práce, neinformovanost mezi zaměstnavateli	14	18	15	25	20	19	15	17	14	17
	Nepracovaný pracovní postup, nevyhledaná rizika	10	16	10	17	16	9	12	4	12	4
	Neprovedené školení zaměstnance, chybějící pravidelná lékařská prohlídka	9	10	10	15	10	11	9	16	9	11
Chyby na straně pracovníka:											
	Používání nebezpečných postupů/způsobů práce, jednání bez	34	42	36	22	30	31	38	27	21	9
	Nepoužívání (nesprávné používání) předepsaných a přidělených OOPP	2	7	9	8	3	4	8	4	3	4
	Nedostatky osobních předpokladů k prac. výkonu (chybějící tělesné	13	24	19	3	25	8	21	15	12	5
Ohrožení jinými osobami:											
	Používání nebezpečných postupů/způsobů práce, jednání bez	17	9	10	5	8	8	8	10	9	1
	Úmyslné ohrožení – hádka, napadení	1	2	-	-	1	1	1	1	2	1
Vnější vlivy:											
	Ohrožení zvířaty nebo přírodními živly	2	-	1	2	4	-	2	1	4	-
	Selhání techniky, vada materiálu	3	1	2	2	1	2	2	2	2	-
	Sečtení několika negativních vlivů - vznik nebezpečné situace, bez konkrétního	1	3	1	1	2	1	1	2	1	1
část z celkového počtu (součet)		118	128	154	129	110	129	130	121	104	84
celkem v ČR		147	167	147	148	148	135	145	131	129	115

Tabulka č. 8.1 Smrtelné pracovní úrazy v ČR v roce 2023, činnost (VÚBP)

kód	činnost	počet	%
12	Sklízení zemědělských plodin, ovoce, zeleniny, sběr semen	-	-
13	Ošetřování živočichů, chovatelské práce vč.veterin. zákroků	1	1,3
14	Těžba, soustředování dříví	3	3,8
21	Rozpojování horniny	3	3,8
26	Činnosti spojené s provozem energetických zařízení	2	2,6
31	Strojní zpracování	4	5,1
33	Ruční zpracování (i ručním mechanizovaným nářadím	-	-
41	Montáž, demontáž (nikoliv stavebních prvků a lešení)	-	-
42	Opravy, údržba (strojů a zařízení)	4	5,1
43	Revize, měření, zkoušení (strojů a zařízení)	3	3,8
51	Příprava stavenišť, demolice	2	2,6
52	Práce betonářské, zednické, stavebně montážní, tesařské a lešnářské	13	16,7
53	Instalatéřské, izolační a dokončovací práce	-	-
54	Stavba a údržba komunikací	5	6,5
55	Rekonstrukce a údržba staveb	2	2,6
61	Doprava silniční a závodová	23	29,4
62	Doprava kolejovými dopravními prostředky	1	1,3
65	Přeprava zdvihacími zařízeními a prostředky pro dopravu na laně	-	-
66	Skladování vč. obsluhy skladových a manipulačních zařízení	5	6,4
67	Pomocné práce, úklid (ostraha, správce)	-	-
71	Činnosti služby veřej. stravování, provozu hotelů, ubytovacích zařízení, obchodu	-	-
75	Výkony sportovců a pracovníků sportu profesionálních i amatérských	-	-
81	Chůze, přecházení ap. pohyb mezi objekty, pracovišti	5	6,4
83	Pedagogické činnosti	2	2,6
85	Nepracovní činnosti, účast nebo přítomnost na ohrožených místech + neuvedeno	-	-
celkem ČR		78	100,0

Tabulka č. 8.2 Smrtelné pracovní úrazy v ČR v roce 2023, úkon (VÚBP)

kód	úkon	počet	%
10	Obsluha strojů a zařízení	2	2,6
11	Úkony za dopravy, přepravy (i transportéry), za jízdy a práce samojízdných strojů	21	26,8
12	Úkony při obsluze výrobních, hnacích strojů a vložených zařízení	4	5,1
13	Úkony při práci s ručním mechanizovaným nářadím a strojkvy	5	6,4
15	Udržování, opravy strojů, zařízení, ručního mechanizovaného nářadí, strojku	1	1,3
20	Práce s nářadím, náčiním, blíže nespecifikováno.	1	1,3
21	Práce s nářadím řemeslnickým, zvláštním, pro zemní práce a hospodářství	8	10,3
30	Chůze, výstup, jiný pohyb, nespecifikováno	2	2,6
31	Chůze, běh a jiný pohyb po rovině vč. změny polohy těla	13	16,7
32	Výstup, sestup, práce ve výšce a v prohlubních	12	15,4
33	Sportovní, artistické a umělecké výkony	-	-
34	Sezení, ležení, oblékání, stíjení se, stání	-	-
41	Ruční manipulace s břemeny a materiálem jednou osobou vč. přenášení	-	-
42	Ruční manipulace s břemeny a materiálem více osobami	-	-
43	Ruční práce bez pomoci nářadí (vázání, svinování, trhání, shrnování, páčení, ap.)	-	-
46	Odstraňování nečistot foukáním, nasávání kapalin (přes hadičku), kouření	-	-
52	Práce (i záchranné) v zamořeném, nevyvětraném prostoru, zdolávání požáru, ohně	2	2,6
53	Práce v zásobníku, v prostorech hrozících zřícením, zavalením	1	1,3
61	Náhodná, účelná i neúčelná přítomnost v blízkosti zdroje, v zóně jeho působení	6	7,6
81	Ošetřování živočichů a jiná práce s nimi (vč. porážení, veterinárního zákroku)	-	-
00	Neuvedeno	-	-
celkem ČR		78	100,0

Příloha C2

Tabulka č. 8.3 Události vedoucí ke smrtelným pracovním úrazům v ČR v letech 2019–2023, činnost (VÚBP)

kód	činnost	2019	2020	2021	2022	2023
61	Doprava silniční a závodová	30	30	25	20	23
66	Skladování vč. obsluhy skladových a manipulačních zařízení	8	8	5	12	5
52	Práce betonářské, zednické, stav. mont., tesařské a lešenářské	11	14	9	6	13
42	Opravy, údržba (strojů a zařízení)	5	5	3	6	4
31	Strojní zpracování	3	4	9	3	4
55	Rekonstrukce a údržba staveb	3	4	4	3	2
53	Instalatérské, izolační a dokončovací práce	2	1	1	1	0
14	Těžba, soustředování dříví	4	5	3	7	3
67	Pomocné práce, úklid (ostraha, správce)	2	5	2	1	0
81	Chůze, přecházení ap. pohyb mezi objekty, pracovišti	10	6	5	7	5
51	Příprava staveniště, demolice	3	2	4	1	2
13	Ošetřování živočichů, chovatelské práce vč. veterin. zákroků	0	1	1	3	1
41	Montáž, demontáž (nikoliv stavebních prvků a lešení)	1	2	0	0	0
21	Rozpojování horniny	0	0	0	2	3
62	Doprava kolejovými dopravními prostředky	2	3	3	2	1
12	Sklízení zemědělských plodin, ovoce, zeleniny, sběr semen	1	0	0	2	0
24	Důlní doprava (i ruční), chůze	0	1	0	0	0
54	Stavba a údržba komunikací	0	3	3	0	4
65	Přeprava zdvihacími zařízeními a prostředky pro dopravu po laně	0	0	0	1	0
26	Činnosti spojené s provozem energetických zařízení	1	1	3	0	2
33	Ruční zpracování (i ručním mechanizovaným nářadím)	0	2	0	1	0
34	Práce prováděné bez pomoci nářadí	1	1	0	0	0
43	Revize, měření, zkoušení (strojů a zařízení)	1	2	0	1	2
71	Činnosti, služby veř. strav, provozu hotelů, ubyt.zaříz, obchodu	1	0	0	1	0
72	Poskytování zdravotních služeb, ošetřování lidí, kosmetika, masáže	0	0	0	0	0
75	Výkony sportovců a pracovníků sportu profesionálních i amatérských	0	0	0	2	0
11	Zpracování, příprava půdy, výsadba, pěstění vč. ochran. prací	0	1	0	0	0
32	Obsluha pecí (vč. odlévání), kotlů, topných, varných zařízení	1	0	1	0	0
63	Doprava letecká	1	0	0	0	0
83	Pedagogické činnosti	0	0	0	2	1
22	Nakládání horniny, provoz. mater, vyklápění, překládání dopravníku	0	0	1	1	0
82	Duševní činnost řídicích, vedoucích, kanc. pracovníků, techniků	0	0	0	0	0
85	Nepracovní činnosti, účast nebo přítomnost na ohrožených místech	1	0	1	1	0
00	Neuvedeno	1	0	0	0	0
celkem událostí		93	101	83	86	75

Příloha C2

Tabulka č. 8.4 Smrtelné pracovní úrazy v ČR v letech 2019–2023, úkon (VÚBP)

kód	úkon	2019	2020	2021	2022	2023
11	Úkony za dopravy, přepravy (i transportéry), za jízdy a práce samojízdných strojů	28	31	19	20	21
32	Výstup, sestup, práce ve výšce a v prohlubních	10	14	8	8	12
21	Práce s nářadím řemeslnickým, zvláštním, pro zemní práce a hospodářství	6	5	5	6	8
31	Chůze, běh a jiný pohyb po rovině vč. změny polohy těla	22	11	14	12	13
00	Neuvedeno	1	2	1	2	0
61	Náhodná, účelná i neúčelná přítomnost v blízkosti zdroje, v zóně jeho působení	6	8	5	5	6
41	Ruční manipulace s břemeny a materiálem jednou osobou vč. přenášení	3	4	9	4	0
20	Práce s nářadím, náčiním, blíže nespecifikováno.	1	8	3	1	1
12	Úkony při obsluze výrobních, hnacích strojů a vložených zařízení	4	5	7	3	4
34	Sezení, ležení, oblékání, strojení se, stání	0	6	1	3	0
13	Úkony při práci s ručním mechanizovaným nářadím a strojky	3	5	4	6	5
15	Udržování, opravy strojů, zařízení, ručního mechanizovaného nářadí, strojku	1	2	3	4	1
81	Ošetřování živočichů a jiná práce s nimi (vč. porážení, veterinárního zákroku)	0	1	1	3	0
10	Obsluha strojů a zařízení	0	1	4	1	2
52	Práce (i záchranné) v zamořeném, nevyvětraném prostoru, zdolávání požáru, ohně	0	1	0	1	2
30	Chůze, běh a jiný pohyb, blíže nespecifikováno	2	0	2	0	2
33	Sportovní, artistické a umělecké výkony	1	0	0	2	0
53	Práce v zásobníku, v prostorech hrozících zřícením, zavalením	0	0	0	2	1
40	Držení a manipulace s předměty, ruční přemísťování, nespecifikováno	1	1	0	0	0
42	Ruční manipulace s břemeny a materiálem více osobami	1	0	1	3	0
43	Ruční práce bez pomoci nářadí (vázání, svinování, trhání, shrnování, páčení, ap.)	1	0	0	0	0
44	Otevírání, zavírání dveří, oken, poklopů, vysunování, zasunování zásuvek ap.	2	0	0	0	0
45	Obsluha uzavíracího, sklápěcího mechanismu pánví, zásobníku, přeprav. prostředku	1	0	0	0	0
46	Odstraňování nečistot foukáním, nasávání kapalin (přes hadičku), kouření	0	0	0	1	0
71	Ošetřování lidí, kosmetika, masáž	0	0	0	0	0
celkem ČR		94	105	87	87	78

Příloha C2

Tabulka č. 10 Smrtné pracovní úrazy v ČR, vybrané charakteristiky v letech 2014–2023 (VÚBP)

atributy	nejčastěji	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
druh nehody	dopravní a motorového vozidla mimo komunikaci	40	34	39	27	32	31	37	28	20	22
ženy – nehody	dopravní (počet z celkem zraněných žen)	0 z 1	4 z 12	2 z 4	2 z 4	1 z 6	4 z 5	1 z 2	4 ze 7	0 z 5	2 z 4
způsob zranění	mechanicky (tab. č. 11)	93 %	80 %	90 %	84 %	86 %	88 %	89 %	86 %	90 %	90 %
příčina	nesprávné a nebezpečné chování zraněného	34 %	47 %	46 %	22 %	41 %	46 %	47 %	35 %	29 %	17 %
zaměstnání – největší	kvalifikovaní řemeslníci, dělníci, výrobci (graf č. 7.1)	48	41	29	21	30	24	27	13	11	18
věková skupina	(věk zraněného)	41-45	51-55	56-60	51-55	51-55	46-50	51-55	46-50	51-55	46-50
odvětví	sekce CZ-NACE	Stavebnictví		Doprava a skladování				Stavebnictví		Zemědělství	Stavebnictví
indispozice	infarkt, kolaps, záchvat	7	11	5	4	1	7	6	3	5	-
indispozice	zkrat, stres	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
indispozice	únava, mikrospánek	2	2	1	2	2	2	1	-	1	-
indispozice	extrémní věk	-	3	3	-	5	6	3	6	2	3
indispozice	léky, drogy	-	1	1	-	4	-	1	1	-	1
indispozice alkohol	počet případů	-	5	5	1	2	1	4	2	2	4
alkohol	největší zjištěný obsah (promile)	x	x	x	x	1,5	3,0	2,3	1,7	3,0	2,4
pracovní neschopno	počet dnů celkem	274	438	358	136	332	426	303	80	433	166

Tabulka č. 11 Smrtné pracovní úrazy v ČR, vybrané mechanické způsoby zranění v letech 2014–2023, procenta (VÚBP)

kód	způsob zranění		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
41, 42, 43, 45	pád	na osobu (předmětu, stroje)	21 %	17 %	12 %	27 %	22 %	15 %	14 %	16 %	19 %	13 %
50–58	pád	osoby	19 %	16 %	20 %	16 %	10 %	21 %	18 %	15 %	17 %	27 %
21	kontakt se stroje	mobilitním (sražení, přejetí)	7 %	5 %	7 %	2 %	7 %	12 %	10 %	23 %	13 %	17 %
22	kontakt se stroje	stacionárním (stisknutí, vtažení)	9 %	8 %	5 %	5 %	5 %	5 %	7 %	8 %	7 %	8 %
celkem			56 %	46 %	44 %	50 %	44 %	53 %	49 %	62 %	56 %	65 %

Příloha C2

Tabulka č. 12 Smrtelné pracovní úrazy v ČR, věkové kategorie zraněných zaměstnanců v letech 2014–2023 (VÚBP)

rok	21-25	26-30	31-35	36-40	41-45	46-50	51-55	56-60	61-65
2014	4	9	12	7	24	21	16	15	5
2015	8	9	9	18	16	12	21	12	12
2016	9	6	9	11	10	14	15	18	10
2017	7	7	5	7	14	11	15	13	11
2018	6	11	8	13	16	8	25	17	13
2019	4	5	8	6	14	15	14	10	10
2020	8	4	4	8	11	12	21	15	14
2021	3	5	8	9	12	15	10	14	3
2022	3	5	13	6	9	12	13	15	8
2023	3	3	5	6	11	19	8	16	3
celkem	55	64	81	91	137	139	158	145	89